

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Novi list

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 10.

V GORICI, ČETRTEK 30. MAJA 1929.

LETO I.

Tedenski koledar.

31. maja, petek: Angela, devica; Kocijan, mučenec. — 1. junija, sobota: Fortunat, spoznavavec; Juvencij, mučenec. — 2., nedelja: 2. pobinkoštna nedelja, Erazem, škof, mučenec. — 3., ponedeljek: Klotilda, kraljica; Pavla, devica. — 4., torek: Francišek Kar., spoznavavec; Kvirin, škof. — 5., sreda: Bonifacij, škof, mučenec. — 6., četrtek: Norbert, škof; Bertrand, škof; Artemij, mučenec.

V petek, dne 31. maja je zadnji kraje; vreme lepo.

Novice.

Kralj podpisal sporazum.

Vladarska dvojica se je vrnila z obiska na Rodu. Že v ponedeljek je bil vladni načelnik v dvoru, kjer je vladar podpisal lateransko pogodbo. Besedilo pogodbe je Uradni list objavil v torek. Sedaj mora podpisati še papež.

24. maj,

to je obletnica vstopa Italije v svetovno vojno, se je praznoval letos nedeljo kasneje. Slovesnosti so se vršile v vseh mestih države, ravnotako v prekmorskih posestih, kakor v Tripolitaniji in Eritrei. Časniki poročajo, da se je 24. majnik praznoval tudi v različnih krajih Evrope in Amerike, kjer žive italijanski izseljenci.

Bodoči novomašniki.

V soboto je prevzvišeni knez nadškof podelil prva dva višja redova sledečim gg. bogoslovcem: Budinu Ivanu iz Mirna, Jeklin Fortunatu s Pečin, Jurci Leopoldu z Opčin, Miliču Aleksandru od Briščikov pri Opčinah in Siscovichu Jožefu iz Trsta.

»Grof Zeppelin«.

o katerem smo zadnjič poročali, da je bil prisiljen pristati v južni Franciji, po zamenjavi pokvarjenih motorjev ni krenil proti Ameriki, temveč se je vrnil v svojo lopo v Fridrichshafen ob Bodenskem jezeru. V Ameriko hoče odpluti v približno 14 dnevih, ko bodo vse pomanjkljivosti pri strojih točno popravljene in preizkušene.

Duhovniške vesti.

Č. g. Ivan Kodrič, kurat v Opatjem selu je imenovan za vikarja v Gradnem; v Opatje selo pride č. g. Franc Čemažar, vikar na Gradišču pri Prvačini. Gradišče bo oskrboval č. g. Valentin Pipan, dekan iz Renč.

Gospod Karel Supin, bivši župnik v Spodnji Idriji, je te dni dobil župnijo Sv. Trojice v Tržišču.

Fejst fantje.

Slovenci v Buenos Airesu v Braziliji imajo že čvrst športni klub »Trst«. Člani nosijo skavtske srajce z grbom tržaškega mesta. Osem članov tega društva — poslali so nam svojo fotografijo — je 19. maja nastopilo pešpot iz Buenos Airesa v — Newjork v severni Ameriki. Prehoditi bodo morali pol južne, vso srednjo in pol severne Amerike. Je okoli 2000 kilometrov hoje!

Grozovit samoumor.

V vasi Edelstal na Avstrijskem se je zgodil tale samomor. 26 letni Karel Mann, ki je delal v kamnolomu, se je doma skregal s starši in ženo. Nato je šel v gozd, kjer se je sredi poti vlegel in si del v usta razstrelilno kapsulo. Z vžgalico je nato prižgal ven molečo vrvico in počakal. En pok in glava se je razletela.

Vstrelili očeta mesto lisice!

V bližini mesta Bari v južni Italiji stanovala dva kmeta, oče in sin, vsak v svoji hiši, ob robu nekega gozda. V zadnjem času sta opazili obe družini, da hodi k njihovim kokošim lisica v v goste. Ne da bi se oče in sin o zadevi med seboj kaj menila, se slučajno odločita oba en večer iti čakati nevarnega tatu. Prvi je prišel do lišičjih jam oče. Kmalu za njim se je priplazil sin. Večerilo se je. Sin je opazil, kako se je gibalo grmičevje tam v bližini lišičjih lukenj in bil je prepričan, da je lisica. Korajžno je sprožil. Kako se je pa zgrozil, ko je prihitel na lice mesta in našel tam umirajočega očeta.

Kraljeva volja.

Znano je bravcem, da je španski diktator Primo de Rivera ukazal vsled dijaških nemirov zapreti vse španske univerze. Te dni je pa sam kralj ukazal, naj se predavanja na univerzah zopet prične.

Italijanska akademija.

zbor prvih učenjakov in umetnikov, bo imela 2. junija svojo prvo sejo. Slovesno pa se bo akademija otvorila v oktobru.

Padlim židom.

Pretekli torek so odkrili v prisotnosti oblasti na judovskem pokopališču v Trstu spomenik v čast tržaškim židom, ki so se med svetovno vojno borili kot prostovoljci v italijanski armadi proti Avstriji ter našli smrt na bojišču.

Raje v gozd.

V gozdovih blizu francoskega mesta Perpignana so našli nekega že napol divjega človeka. Iz policijskih zapiskov so ugotovili, da je to neki zakonski mož, ki je že pred 36. leti ušel ženi, ker ga je pretepala.

Milan pod vodo.

V soboto je počila v Milanu glavna vodovodna cev. Voda je drla po ulicah in nekatere v sredi mesta popolnoma preplavila. Prišli so ognjegasci s težkimi vozovi, sredi dirjanja se je pa en voz naenkrat pogreznil v tla, ker jih je voda tako razmehčala.

Angleški funti.

Učenjakom je že iz davna znano, da je v okolici Mrtvega morja silno dosti dragih rud. Angleži so zbrali kapital 100.000 funtov šterlingov (10 milijonov lir) in bodo osnovali delniško družbo, ki bo gradila tam okoli tovarne in skladišča. Tako bo konec svetovpisemske idile v tihih pokrajinah ob Jordanu.

Spominska razstava.

Na praških Hradčanih so slovesno otvorili razstavo v počaščenje 1000 letnice svetega češkega kneza in vladarja Venceslava.

Judovska duhovnišnica.

Na jesen bodo v Pragi otvorili judovsko visoko šolo za rabine (judovske duhovnike). Od tam bodo preskrbovali celo srednjo Evropo.

Kap pred prisego.

21. t. m. so umrli trije senatorji rimske visoke zbornice: R. Lanciani, Fedele de Novellis in I. Bat. Preda. Prva dva sta bila senatorja še iz predvredne dobe, tretjega je pa zadela kap, ko je šel kot novoimenovani senator v zbornico k prisegi.

Pomemben dar.

V Gorico je prišel stotnik Avrelj Baruzzi, ki je med vojno prvi razvil italijanski prapor na južnem kolodvoru. Stotniku so bojevniki izročili v dar kos kraške skale z vdelanimi granatnimi drobci.

Kako je v tržaški škofiji.

Leta 1918. je bilo pod tržaško škofijo 282 duhovnikov, l. 1926. — osem let pozneje — samo še 194. Tekom vseh povojnih let, od vstetega 1918. do vstetega 1928. je bilo nanovo posvečenih 24 duhovnikov, umrlo pa jih je v isti dobi (do maja 1929.) 87. Če med nove prištejemo še letošnje novomašnike (5), je razmerje med umrlimi in posvečenimi 87 : 29. Pri manjkljaj znaša 59. Koliko je pa izseljenih v druge škofije! Ni čuda, če vera peša, ko tako nedostaja poklicnih učiteljev vere.

Vatikanska država

bo štela okoli 500 državljanov in imela tudi lasten kovan denar iz bakra, niklja, srebra in zlata. Na eni strani bo papeževa slika, na drugi vrednost. V sporazumu z italijansko vlado bodo imeli papeževi novci prost obtok po vsej Italiji.

NOVI list

1929 C 134/1929

070 (450 36=163 6)

010610027 10

Nov zdravnik.

S 1. junijem bo pričel v Gorici ordinirati v stari Morpurgovih hiši (Piazza Vittoria 22 II.) mladi a že znani briški rojak dr. Lojze Simoniti.

Smrt.

V Trstu je umrla gospa Karolina Vida, rojena Grusovin, hotelirka pri »Zlatem jellenu« v Gorici, stara 42 let. Šla je v Trst iskat zdravja, a je srečala kruto belo ženo, ki jo je potegnila v prerani grob. Podvrgla se je operaciji, katere pa radi oslabelosti srca ni prenesla. Vest o njeni smrti bo bridko odjeknila v deželi, kjer je imela pokojnica nešteto prijateljev in znancev. S svojo priljudnostjo, postrežljivostjo in neumorno skrbljivostjo je rajnica dvignila svoj hotel med najbolj obiskane v mestu. Bila je gostilničarka v pravem pomenu besede. Poleg tega je bila tudi poštena in plemenita žena z zelo razvitim pravicoljubjem, radi česar je doživela marsikatero bridkost. Pokoj njeni blagi duši! Pogreb se bo vršil v sredo ob štirih popoldne. Iz Trsta dospe žalni sprevod okrog poldne v Gorico.

Papež

ne bo zapustil Vatikana na dan sv. Rešnjega telesa, kakor smo zadnjič naznanili. Po poročilih listov je procesija odložena, najbrže se bo vršila 6. junija. Odložitev se utemeljuje z dejstvom, da sporazum med sv. stolico in vlado nima še vseh potrebnih podpisov.

Fižol v sapniku.

V Kresnicah je 4 letna deklica jedla fižol, pri čemer ji je eno zrno padlo v sapnik. Otroka je začelo dušiti. Domači pomočki so bili vsi brez uspeha, zato je oče zapregel in otroka peljal v Litijo k zdravniku. Zdravnik tudi ni mogel pomagati, pa je velel peljati v ljubljansko bolnišnico. Tik pred bolnišnico je otrok izdihnil.

Nov župnik pri Sv. Antonu v Trstu.

Na mesto odstopivšega mons. Vavtovca je bil za župnijo Novega sv. Antona v Trstu imenovan č. g. Ivan Grego. Uradno je bil instaliran v torek 28. maja. Novi župnik je tržaški rojak, rojen 12. maja 1892., v duhovnika posvečen 13. septembra 1914. Dos sedaj je bil za župnika v Bujah. — Tako dobi največja tržaška župnija mladega in čilega župnika, ki bo svoje neizrabljene moči, tako upamo, posvetil prepotrebni poglobitvi verskega življenja po smernicah evangelija.

Ulica sprave.

V Rimu bodo krstili eno ulico z imenom Via della Conciliazione (ulica sprave, v spomin na lateransko pogodbo, s katero se je sklenil mir med Italijo in sv. stolico.)

Paragraf 388 in poljubi.

V Genovi se je zgodilo, kar bo naše brave zanimalo. Nekega večera — v začetku maja — sta se sprehajala po samotni poti izven mesta dva zaljubljena para. Četvorica je mislila, da ju nihče ne gleda, tembol ker je pot obdana od drevja. V resnici pa jih je opazoval orožniški brigadir. Preden

sta para zavila v mesto, so si zaljubljeni izmenjali nekaj cmokajočih poljubov. Brigadir je pristopil in jim naznanil prestopke v smislu 388. paragrafa kazenskega zakonika. Pri sodnijski razpravi so zaljubljeni sicer trdili, da ni bilo pohanjanja, saj jih je videla edino luna in pa gospod brigadir. Sodnik je vse štiri obsodil na 3 mesece zopora. Proti tej obsodbi so vložili rekurz. Tribunal je kazeno omilil: fanta je obsodil na 2 in pol meseca, dekletu pa na 22 dni zopora.

5 in 10 lirski bankovci.

Pet in deset lirski bankovci so bili že lansko leto odtegnjeni iz prometa, banke in državne blagajne so pa imele nalog sprejemati jih do 30. junija t. l. Sedaj je izšel ministrski odlok, po katerem morajo imenovani zavodi sprejemati 5 in 10 lirski bankovce do 31. dec. t. l. Po tem dnevu zgube svoj veljavo.

Smrt v gorah.

Iz Trsta sta šla na počitniški oddih v Karnijske alpe 33 letni Viktor Cresevič in njegova žena. Ustanovila sta se v neki vasi, odkoder sta delala izlete in lazila po hribih. V četrtek sta na vse zgodaj odšla v hribe, prej pa v gostilni naročila večerjo za sedmo uro. Prišla je sedma, osma ura, gostov pa ni bilo. Drugi dan so povedali pastirji, da sta se oba na skaloju smrtno ponesrečila.

Grad Miramar odprt.

Kdor pozna Trst, pozna gotovo tudi grad Miramar, ki se slikovito beli na eni najlepših točk Adrije. Sezidal ga je nadvojvoda Maks, poznejši cesar mehikanski, ki je svoje častihlepje plačal z življenjem. Opremil ga je zelo bogato, razkošno, z umetniškim okusom. Med svetovno vojno je bilo mnogo najlepših zakladov odposlanih v zaledje. L. 1924. so pa prišle vse te dragocenosti zopet nazaj v Miramar, kjer so bila v zadnjih mesecih izvršena razna obnovitvena dela. Dne 24. maja se je ponosni grad s krasnim vrtom zopet odprl občinstvu.

Mednarodno zborovanje pisateljev in časnikarjev.

V juniju t. l. se bo vršilo na Dunaju osmo mednarodno zborovanje pisateljev in časnikarjev iz vsega sveta. 30 narodov bo poslalo svoje najznamenitejše zastopnike. Med zbranimi bodo osebnosti svetovnega slovesa.

»Zeleni križ«.

Goriški »Zeleni križ«, ki z veliko požrtvovalnostjo in v splošno zadovoljnost vrši svoje človekoljubno poslanstvo, je izdal svoje letno poročilo. Iz njega posnemamo, da je »Zeleni križ« v letu 1928. nudil svojo pomoč v 2152 slučajih. S svojimi avtomobili je oskrbel prevoz 2143 oseb, ki so bile bolne ali so se ponesrečile ali so drugače onemogle. 1033 prevozov v mestu in 144 na deželi je »Zeleni križ« izvršil brezplačno. Če računamo brezplačne prevoze in prevoze po znižani ceni, je »Zeleni križ« pridelal strankam čez 70 tisoč lir. Na deželi je imel »Zeleni križ« lansko le-

to 30 pomožnih oddelkov, od katerih so nekateri zelo živahno delali. S posebno pohvalo omenja poročilo po družnici v Avčah in Ročinju.

Tuje zastave.

Načelnik vlade je predložil parlamentu zakonski načrt, s katerim se na novo urejuje izobešanje zastav inozemskih držav. Po dosedanji postavi je bilo izobešanje tujih zastav svobodno, treba je bilo le dodati tudi italijansko trobojnico. Nov zakon pravi, da se tuje zastave smejo odslej prosto razobešati le na poslopjih, ki uživajo diplomatsko nedotakljivost; na vseh hišah se smejo izobešiti o priiliki obiska tujih vladarjev ali njih odposlancev.

Drugače je razobešanje dovoljeno samo s prejšnjim dovoljenjem krajnih političnih oblastev. Kdor izvesi brez dovoljenja, se kaznuje z globo 1000 do 3000 lir; pri ponovnem prestopku dobiš razen denarne kazni še 3 do 9 mesecev zopora.

Goriška porota.

V ponedeljek 27. t. m. se je končala pred goriško poroto večdnevna obravnava proti sedaj 38 letnemu Lovrencu Vovku iz Ospa v Istri. Obtožen je bil, da je v družbi s tremi drugimi rokovernjači udrl l. 1921. v gostilno Mihelj v Kasovljah, kjer je zločinska četvorica napravila bogat rop in pri odhodu do smrti ustrelila soseda Franceta Birso, ki je slučajno prišel tam mimo. Drugo jutro je četvorica trčila v Skopem pred gostilno Frančiške Živic skupaj z brigadirjem Picchijem in enim karabinerjem. Razvil se je boj, v katerem je padel brigadir Picchi in en ropar. Od ostale trojice je bil eden aretiran in je v zaporu umrl, dva sta zbežala. Obtoženi Vovk je bil po več letih prijet na Češkem in prepeljan v goriške zapore. Pred tukajšnjo poroto je bil sedaj spoznan za sokrivega pri vseh naznačenih zlodejtvi in obsojen na 26 let in 9 mesecev težke ječe. Po tej obsodbi se je pričela za več dni določena razprava proti 22letnemu Matevžu Črnilogarju iz Šebrelj in njegovi materi Mariji. Matevž Črnilogar je obtožen, da je ubil svojega strica, mati je obdolžena sokrivde. Zaslišanih bo nad 30 prič.

Draga ženska.

500.000 dolarjev, t. j. skoro 10 milijonov lir odškodnine zahteva od znanega svetovnega rokoborca Tuneya neka Američanka, kateri je Tuney obljubil zakon, a se je pozneje poročil z drugo.

Prvenstvo v rokoborbi.

V mestu Bari se je vršila te dni rokoborba za svetovno prvenstvo med Nemcem Hermanom Reklin in znanim tržaškim prvakom Ivanom Raicevichem (Rajčevičem). Zmagal je Raicevich.

Zlatega prstana ni treba kupovati, ampak naberite 200 listkov, ki so priloženi vsem ¼ kg težkim paketom jajčjih testenin PEKATETE in dobite ga popolnoma zastonj.

Kako je s politiko.

Zasedanje parlamenta.

Pretekli teden je poslanska zbornica odobrila proračun zunanjega ministrstva. Na nočni seji, ki je trajala od 9. ure do ene po polnoči, so se slišali zanimivi govori o zunanji politiki Italije.

O razmerju do Francije je razpravljajal poslanec Fera. Mirovne pogodbe niso dale Italiji v Sredozemskem morju, kar je po vsej pravici pričakovano. Po londonski pogodbi iz leta 1915. bi Italija morala dobiti posesti v Mali Aziji. Mesto Smirna in okrožje, ki je bilo zagotovljeno Italiji, ji je odnesel grški državnik Venizelos spomladi 1919. Program italijanskega prodiranja v vzhodnem Sredozemskem morju je bil vničen, medtem ko so si zavezniki razdelili prekomorske posesti in si prisvojili številne mandate. (dežele, nad katerimi imajo evropske države samo nadzorstvo, a ne popolne oblasti. ur.) Toda doba puščanja v korist drugih je za vse čase končana. Kar Italijo danes zelo živo zadeva, je težki položaj Italijanov v francoski afriški posesti Tunisu. Poleg 82.000 Francozov živi v Tunisu 130.000 Italijanov, ki se bore za svojo narodnost. Po načrtu jih izrivajo iz javnih in zasebnih služb, ovirajo jih pri ustanavljanju novih šol in pri večanju že obstoječih. Položaj Italijanov postaja v Tunisu čedalje težji. Najnovejši atentati — v kratkem so se zvršili štiri — dokazujejo, da niti njih življenje ni več varno. (Poslanci živahno ploskajo).

Druga težavna zadeva je vprašanje meja med italijansko naselbino Tripolitanijo in Tunisom. Po mirovnih pogodbah ima Italija pravico do zakroženja tripolitanke meje, vendar tudi v tem oziru se je Francija protivila priznati opravičene italijanske zahteve. Toda vse naše pravice — je zaključil Fera — in vse naše koristi v svetu bodo končno zmagale, kajti vera voditelj fašizma je postala vera vseh Italijanov. (Zbornica burno ploska).

Železnica preko Balkana.

Poslanec Re David je govoril nato o politiki Italije na Balkanu in bližnjem vzhodu. Italija — je rekel govornik — hoče popolnoma neodvisno Albanijo, kar je tudi dosegla. S pogodbami, ki jih je Italija sklenila s Turki in Grki, so se tudi v vzhodnem Sredozemnem morju razmere ustalile. Sedaj ko se je nebo nad Balkanom nekoliko razjasnilo, je prišel čas, da se poskusi zidati železnica čez cel Balkan, kar bi imelo velik vpliv na italijansko trgovino z vzhodnimi deželami. V bodočnosti bi se ta železnica lahko podaljšala do v notranjost Azije. Tako bi se Italija približala bogatim tržiščem tistih pokrajin. Sicer pa zavzema Italija že danes prvo mesto v trgovskem življenju Turčije in tudi v grški trgovini stoji Italija v prvih vrstah. V Albaniji stojimo na čelu vsem ostalim

državam, ki stoje daleč za nami glede uvoza in glede izvoza. Tudi naša trgovina z Bolgarijo in Poljsko je močno razvita. Kar se tiče Jugoslavije, imamo v šibeniški in splitski luki prvo mesto; v naših rokah je več ko četrtnina izvozne trgovine. Lastna korist svetuje Jugoslaviji, da pomnoži gospodarski promet z Italijo. Zato je sovražnost nekaterih jugoslovanskih časnikov in politikov proti Italiji nerazumljiva.

Madjarski gre naše iskreno prijateljstvo. Na Ogre nas veže bojno tovarištvo in skupnost omike. Bratstvo med obema narodoma se je iznova potrdilo o priliki zadnjega obiska državnega podtajnika Grandija v Budimpešti.

Italija — je končal Re David — se obrača k vzhodnim narodom z mirno ljubljenimi nameni in uresničuje tako svoj imperializem. S tem ne grozi nikomur! Zavojevati si hoče samo mesto, ki ji ga je določila in namenila zgodovina. (Zbornica ploska).

Coselschi in Bacich.

Nato je govoril poslanec Coselschi v imenu dobrovoljcev, to se pravi bivših Avstrijcev, ki so se za časa svetovne vojne prostovoljno borili v vrstah italijanske armade. Politika Italije na Balkanu — je rekel — je mirno ljubna, dočim je politika Jugoslavije napadalna. To se je pokazalo posebno po sklepu italijansko-albanske pogodbe, ko je Jugoslavija popravila v naglici vsa pota proti Albaniji in vršila vojna dela tudi ob italijanski meji. Dala je kopati celo strelne järke in potegnila proti italijanski meji vojaštvo in orožje, ki si ga je v velikih množinah nabavila na Francoskem. Končno je organizirala komitaška krdela, ki naj bi se vrgla s silo divjih tolpa proti Italiji. Albanija se je tedaj mirno pripravljala na napad, dočim je fašistovska vlada obvestila o namenih Jugoslavije velesile in tako vničila v kali njene načrte. Coselschi izjavlja k sklepu, da Italija ni še dokončala svoje poti in da mora narod biti oborožen, ako hoče živeti v slavo kralja, vodje fašizma in neumrjoče Italije.

Prihodnji govornik poslanec Bacich iz Reke se pritožuje, da Jugoslavija noče izvrševati neptunskih konvencij. V nasprotju s sklenjenimi dogovori Jugoslavija bojkotira n. pr. reško pristanišče. Obnašanje obmejnih jugoslovanskih oblastev se prav slabo strinja s prijateljstvom, o katerem govori osrednja vlada v Belgradu. S tem da udari Reko, hoče Jugoslavija zadeti Italijo. Bacich zahteva zato, da se odnosi z Jugoslavijo čim prej razčistijo.

Nedavno so zaprli na Reki — je rekel — nekega Gortana, ki je sodeloval na dan volitev pri umoru fašistovskega delavca. Pri njem so našli izkaznico političnega društva Edinosti s sedežem v Trstu. Istočasno se pa srbska oblastva bore tudi z nezakonitimi sredstvi proti italijanskemu duhu v

Dalmaciji in v vseh obmejnih krajih. Naši odnosi z Jugoslavijo se morajo zastran tega pojasniti: vedeti hočemo na nedvoumen način, ali je Jugoslavija naš prijatelj ali nasprotnik. Italija čaka mirno in potrpežljivo, toda jasno je, da to čakanje ne more trajati večno. (Poslanci in načelnik vlade živahno ploskajo govorniku.)

Mussolinijev govor.

Med največjo pozornostjo je povzel nato besedo načelnik vlade. Ta zbornica — je pričel — je težka, ker se nahaja na zelo visoki duševni stopnji. Zbornica je popolnoma enotnega mišljenja, zato govorniki ne morejo računati na podporo svoje skupine. Sojeni so po tem, kar povedo.

Pri zunanji politiki je zelo važno uradništvo. »To je orodje, s katerim se uveljavlja zunanja politika. Vsi diplomatski uradniki imajo danes občutek, da predstavljajo zmagovito in fašistovsko Italijo, in če bi na to pozabili, je nekdo tu, ki jih nemudoma na to opomni.« (Ploskanje.)

Nato je načelnik vlade govoril o izseljevanju. »Izseljevanja danes ne oviramo, temveč samo nadzorujemo. Naše delovne moči bomo dali državam, ki to zaslužijo in s potrebnimi jamstvi.«

»Dejstvo je, da se italijanski jezik onkraj oceana čedalje bolj širi, kar je zanesljivo znamenje, kako raste ugled Italije.«

»Neizpodbijana posest otoka Roda in ostalih otokov (Mussolini misli na dvanajst grških otokov, tako zvanj Dodekanezos, ki so pripadli po vojni Italiji ur.) je eden največjih uspehov fašistovske politike. Celotno ministrstvu so bili ljudje, ki so se jim hoteli odpovedati. »Potrebno je bilo zato izjaviti, da Italija ne odstopi ne enega otoka in ne ene čeri.« (Zbornica živahno ploska.) To ni prav nič motilo, da smo vodili z Grčijo politiko čistega in odkritega prijateljstva.

Nekateri govorniki — je rekel Mussolini — so se bavili z našim razmerjem do Jugoslavije. »Položaj zahteva od nas pozornosti, miru in hladne krvi. Prijateljska pogodba iz leta 1924. se ni obnovila. Mislili so, da nastane kriza. V resnici je pa bila prijateljska pogodba mrtva, predno je zapadel rok, in ni zboljšala položaja. Bilo bi neodkritosrdno, ako bi obnovili prijateljsko pogodbo, ki ni v resnici nikdar obstajala. Vendar se doslej ni še nič pripetilo. Sledimo mirno razvoju dogodkov. Mi se ne vdajamo praznim nadam, vendar nočemo še zgubiti upanja, da bodo vodilni jugoslovanski krogi naposled začeli politiko odkritosrčnega prijateljstva z Italijo.«

Sicer je pa trenutno vsa evropska politika v zastoju. V vprašanju vojne odškodnine se je sporazum že skoraj dosegel. Človek bi mnogokrat rad grajal svoje prednike. Toda treba jih je deloma opravičiti. Narod, ki je zbežgan, šibek, needin, ne more delati velike zunanje politike. »Danes pa brez donečih besed lahko trdimo, da Italijo v svetu poslušajo in spoštujejo,

in jutri, ko bo fašistovski režim še dalje trajal, bodo Italijo še bolj spoštovali in se je če treba bali.«

Sporazum s Cerkvijo pred senatom.

V soboto 25. maja je visoka zbornica ali senat potrdil pogodbe, s katerimi se je sklenil sporazum s sv. očetom. Načelnik vlade Mussolini je imel tudi pri tej priliki važen govor, ki ga moramo v širokem izvlečku priobčiti.

O mojem govoru od 13. maja v poslanski zbornici — je začel — so rekli, da je bil trd. »Jaz bi rekel, da je bil krut, toda potreben.« Polemični del govora je dosegel svoj namen, zakaj osebe, na katere je bil naslovljen, so se oglasile in potrdile sprejem. (Poslanci ploskajo.)

Potrebno je bilo poudariti, da obstoji med italijanskim kraljestvom in Vatikanskim mestom razdalja več tisoč kilometrov, ravno taka razdalja kakor je med Parizom in Vatikanom, med Madridom in Vatikanom med Varšavo in Vatikanom.« Potrebno je bilo razpršiti napačno mnenje, kakor da bo po sporazumu »postal kralj papežev cerkovnik ali pa papež kraljev kaplan. Ne eno ne drugo! Ločitev je jasna! Nekateri so spet mislili, da sem imel govor radi fašistov levičarjev, toda v naši stranki ni levičarjev. Drugi so bili mnenja, da sem hotel potolažiti framasona, a tudi to je napačno. Framasonov ne bomo nikdar nehali pobijati.

Zadnjič je načelnik vlade trdil v poslanski zbornici, da je krščanstvo postalo vesoljno, to se pravi katoliško šele v Rimu in da bi najbrže ugasnilo kakor toliko drugih verskih struj, ako bi bilo ostalo v Palestini. Na tej izjavi so se mnogi precej spotikali, češ da je krščanstvo večno, ker ga je ustanovil Bog, in da je sedež krščanstva zato postranska stvar. Mussolini je v drugem govoru v senatu to nespornost razjasnil. »V vsem, kar se je s krščanstvom zgodilo,« — je rekel — »nočem tajiti, temveč nasprotno priznavam božje načrte. Toda dovoljeno je pač trditi, da so se dogodki razvijali v Rimu in ne v Aleksandriji in niti v Jeruzalemu.«

Katoliški francoski pisatelj Duchesne je napisal knjigo »Stara zgodovina Cerkve«, kjer se naslov prvega poglavja glasi tako: »Rimsko cesarstvo domovina krščanstva.« Omeniti moram Francoze, ker je italijanski katolicizem že nekaj časa neplovdovit. Duševna produkcija se vrši v tej panogi drugod.« Duchesne pravi, da je krščanstvo našlo v rimskem cesarstvu zelo ugodne pogoje za svoje razširjevanje. V prvo vrsto spada splošni mir, ki je tedaj vladal na ozemlju cesarstva; nadalje varna ter hitra prometna sredstva, enotnost jezika in idej. Važen pomagač krščanstva je bila tudi filozofija ali modroslovje tiste dobe, ki je vničilo bajke poganske vere. Bile so seve tudi ovire, tako na primer ponovna preganjanja rimskih cesarjev. Vse to »opravičuje popolnoma mojo trditev, ki je bila vseskozi zgodovinskega in prav nič

Zbornica je konec Mussolinijevega govora sprejela z burnim odobravanjem, nakar je bil proračun izglasovan.

verskega značaja, da je namreč krščanstvo našlo najbolj ugodno podlago v Rimu.«

Izobrazba in vzgoja mladine.

Druga važna točka, o kateri je treba govoriti, so pravice države do vzgoje mladine. »Ne bi hotel, da bi nastalo nespornost, kajti izobrazba je eno, vzgoja je drugo.« (Izobrazba razvija človeški razum, človeško znanje, vzgoja pa srce in voljo. uredništvo.) »Ali si mi fašisti lastimo hud monopol v izobrazbi? Ne. Ali naj spomnimo pozabljivce, da je ravno v fašistovskem režimu bila ustanovljena in priznana prva italijanska katoliška univerza?«

Kdor pravi, da izobraževanje otrok pritiče družini, trdi nekaj, kar je v nasprotju s sodobnim življenjem. Moderna družina, katero pritiskajo gospodarske potrebe in vsakdanje skrbi za obstanek, ne more nikogar izobraževati. Samo država, ki razpolaga z najrazličnejšimi sredstvi, more izpolniti to nalogo.

»Pristavljam, da more tudi verski pouk vršiti edino država in ga dopolniti z vsemi ostalimi učnimi predmeti. Kakšna je vzgoja, katero zahtevamo v polni meri zase? To je vzgoja državljana.« Mi bi se tej vzgoji mladine lahko odpovedali, ako bi naredili tako tudi drugi. Če bi današnji svet ne bil svet divjih volkov, kakor ga poznamo — volkovi so tudi taki, ki nosijo slučajno cilinder in črno suknjo — potem bi se mi vzgajanju odrekli. Ker se nam hinavščina gabi, hočemo našo vzgojo označiti končno s pravim imenom: to je vojaška vzgoja. »Beseda vas ne sme preplašiti. V Italiji je možata in vojaška vzgoja potrebna, zakaj vojaške kreposti italijanskega ljudstva se dolga stoletja niso mogle izkazati. Po bojih rimskega cesarstva je bila vojna od 1915. do 1918. leta prva vojna, katero je italijansko ljudstvo vodilo in dobilo.« (Zbornica zelo živahno in dolgotrajno ploska.)

Mi moramo štiti mnogo koristi in braniti dan za dnem obstanek našega ljudstva; zato se ne moremo vdajati vabam mednarodnosti. Mednarodnost je razumljiva pri narodih, ki so že na višku, a ne pri takih, ki morajo navzgor.

Odgovor nasprotnikom.

Načelnik vlade se je bavil tudi z nasprotniki sklenjenega sporazuma. Senator Schanze je n. pr. mnenja, da so bile pogodbe z Vatikanom nespornost, ker so bile razmere tudi pred pogodbo že itak urejene: življenje je bilo nasprotstva uglasilo in svet se je bil privadil položaju. Da so se obstoječe razmere uzakonile, je bilo odveč.

Res je, da so se vsi privadili položaju, je poudaril Mussolini — in sicer tudi tujci. Samo eden edini, katerega se zadeva najbolj tiče, namreč papež — se ni bil privadil. (Zbornica ploska.)

Najodločneje je govoril proti sporazumu senator Croce. »Izjaviti hočem takoj, da mu sem za njegov nasprotni glas hvaležen. Vselej ko se mi nasprotniki približajo, se mi zdi stvar sumljiva. Nasprotniki se morajo zoper mene boriti ali pa se vdati. Kaj je torej rekel senator Croce?« Croce trdi, da ni nasproten sporazumu s sv. stolico. Načelno sporazum odobrava. Nasproten je le načinu, kako se je sporazum sklenil, ter odklanja posamezne določbe v pogodbah. Pri tem je pa senator Croce pozabil povedati, na kakšen način bi bil on sporazum sklenil. Zakaj ni predlagal novega in boljšega načina? »Vse to — je nadaljeval Mussolini — me spominja na čas svetovne vojne, ko sta obstajala dva načina vojskovanja. Na eni strani so bili generali, ki so se resnično vojskovali; na drugi pa ljudje, ki so v varnem zaledju vedno menili, da bi s svojim načinom premetavali armade in dobili sijajno vse bitke. (Senat burno ploska.)

Nad čimer se senator Croce spotika, je konkordat. V njegovem govoru je padla težka trditev, da so celo različni katoliški duhovniki s pogodbo nezadovoljni. »Te duhovnike,« — je vzkliknil Mussolini — »ki so bolj papeški od papeža, bi prav rad poznal, zakaj biti morajo ljudje prav posebne vrste.« Zanikam zelo odločno, da bi se bili tudi fašisti pritoževali pri profesorju Crocejmu proti sporazumu. »Izključujem to absolutno, kajti verska politika fašizma je bila že od prvega početka enodušna in ravna.« Sicer se pa danes tudi druge države približujejo Cerkvi. Sedaj je v razpravi konkordat s Prusijo in prav nič čudnega bi ne bilo, ako bi se jutri zgodilo isto s Francijo. Francija je leta 1904. pretrgala s sv. stolico diplomatske zveze, a jih je 1921. obnovila in leta 1929. je priznala devet redovniških misijonskih družb. Ozračje se je temeljito spremenilo in se še vedno spreminja.

Nekateri govorijo, da hodimo k maši iz koristolovstva. O koristolovstvu ne more biti govora, kajti mi nismo čakali pogodbe z Vatikanom, da začnemo svojo versko politiko. Naša verska politika je začela že 1922., oziroma 1921.

Mir bo trajen.

Pogajanja med vlado in papežem so se kakor znano radi katoliških skavtov za leto dni pretrgala. Zato je senator Crispolti vprašal, ali bo mir s Cerkvijo stalen. »Mir« — je vzkliknil Mussolini — »bo trajen. Predvsem radi tega, ker nismo našli ta mir kakor darilo slučajno na cesti. To je uspeh triletnih dolgih, težkih in kočljivih pogajanj. Vsak člen, vsaka beseda in lahko rečem vsaka vejica je bila predmet sicer mirnih, toda izčrpnih razprav. Vsak člen predstavlja potrebni kompromis med zahtevami države in zahtevami Cerkve.« Pogodba je stvar, ki se je dolgo in premišljeno izdelovala. Mir bo trajen tudi radi tega, ker »se ne bomo dali uloviti v skopec ne framasonom in ne klerikalcem.« Morebitni spori se bodo pojavili

pri konkordatu. Toda mi ne smemo naslikati neba v črne oblake, če nastane slučajno jutri radi imenovanja kakšnega škofa razlika v mišljenju med vlado in sv. stolico. Tako je pač življenje, gospodje senatorji.

»Ne plašite se, kakor se tudi jaz ne plašim, če rečem, da se bodo kljub jasni ločitvi med tem, kar gre cesarju in tem, kar gre Bogu, spori pojavljali. Toda kjer pomagata dobra vera in čut za italijanstvo, (senat ploska) tam se bodo taki spori poravnali.« Sv. stolica z druge strani ve, da je fašistovski

režim pošten in odkrit, da nudi sicer odprto roko, a ne hodi z nikomer pod pazduho. Nihče ne more tega zahtevati, ker bi tega tudi ne dosegel.

Spor s Cerkvijo je bil kakor trn v telesu Italije. Nekateri velesile so se tega veselile. Trn smo sedaj izdrl, Rim je v resnici in po postavi last kralja in italijanskega naroda. V tem obstoji, gospodje senatorji, veličastnost dogodkov!

Konec Mussolinijevega govora so senatorji in občinstvo pozdravili z dolgotrajnim ploskanjem.

Okno v svet.

Konec konference.

Zborovanje Male antante, ki se je vršilo, kakor smo pisali, to pot v Beogradu, je končano. Glavni uspeh je, da so se zavezniške pogodbe med tremi državami obnovile. To poletje bi bile sicer zapadle. Razen tega so zunanji ministri Češko - Slovaške, Romunije in Jugoslavije podpisali skupno pogodbo, v kateri se vse tri dežele obvezujejo, da bodo vsakteri spor, ki bi nastal med njimi, poravnale mirnim potom. V ta namen se imenuje razsodišče. V nekaterih slučajih bo odločala o spornem prašanju Zveza narodov. Nova pogodba bo zavezništvo med članicami Male antante še bolj utrdila.

Ravno iste dni, ko se je v Beogradu vršila konferenca Male antante, je zunanji minister poljske republike g. Zaleski obiskal Budimpešto, kjer ga je madjarska vlada sprejela z veliko slovesnostjo. Ta dogodek je zbudil precejšnjo pozornost in ni ugodno vplival v krogih Male antante. Može bomo o zadevi še pisali.

Rusija in Poljska.

Na zborovanju ruskih sovjetov v Moskvi je govoril predsednik Rykov tudi o poljsko-ruskih odnosih, ki so ves čas po svetovni vojni napeti. Rykov je rekel, da želi sovjetska Rusija živeti s Poljsko v dobrih odnosih. »Če bi se pa morali s Poljaki biti, potem se bomo pošteno bili.« je podčrtal Ry-

kov. Te besede so vzbudile med prisotnimi tako demonstrativno odobranje, da je navzoči diplomatični zastopnik Poljske zapustil zbornico.

Lužiški Srbi.

Na Saksonskem v Nemčiji živi slovanska manjšina, ki jo imenujejo lužiške Srbe. Pred vojno so imeli v saksonskem deželnem zboru dva poslance: eden je bil Arnošt Bart, drugi Kukla. Ker se je Bart leta 1919. potegoval na mirovni konferenci v Parizu za pravice lužiških Srbov, ga je nemška vlada zaprla in obsodila na 3 leta ječe. Danes je Bart spet voditelj manjšine. Po vojni so lužiški Srbi zgubili svoje zastopnike v deželnem zboru. Že pri zadnjih volitvah so skušali zato pridobiti izgubljene postojanke in se zvezali s katoliškim centrom ter sestavili z njim skupno listo, pa niso imeli sreče. Lista je propadla. Pri deželnozborskih volitvah, ki so se na Saksonskem ravnokar zvršile, so lužiški Srbi imeli končno uspeh. To pot so se združili s »stranko kmečkega saksonskega naroda« in dobili enega poslanca. To je kmečki posestnik Špitan.

Saksonska kmečka stranka se je obvezala, da se bo potegovala za jezikovne in kulturne pravice lužiških Srbov. To je prvič, da je lužiška manjšina nastopila javno s kulturnim in narodnim programom.

Srkuljeva izjava.

Svoječasno smo poročali, da je hrvatski politik dr. Pavelič zbežal v tujino, kjer je začel organizirati propagando proti Jugoslaviji. Posebno pozornost je zbudilo njegovo potovanje v Bolgarijo. Pretekli petek je občinski svet v Zagrebu javno obsodil njegovo delovanje. Župan dr. Srkulj je izjavil: »Nihče ni pooblaščen, da iznaša v zunanjem svetu politične težnje hrvatskega naroda. Vsako protipostavno akcijo posameznikov moramo zato najostreje obsoditi. Ta država je tudi narodna država Hrvatov. Ako brani mo njo, branimo svojo narodno zemljo svojo domovino in bodočnost hrvatskega naroda.« Ker je bil dr. Pavelič v isti stranki ko dr. Srkulj, je Pavelič s tem tudi od lastne stranke obsojen.

Obsojen ovaduh.

V ponedeljek 27. t. m. je stal pred kazenskim tribunalom v Gorici Karel Volarič, rojen l. 1901. v Iderskem pri Kobaridu. Obtožen je bil, da je v noči od 2.—3. januarja t. l. pomazal s kravjim blatom več slik načelnika vlade, ki so bile na stenah iderskih hiš, in da je z nepodpisano ovadbo naznanil kobariškemu orožnikom kot storilce tega zločinstva svojega brata Ivana Volariča, gostilničarja Antona Kurinčiča od št. 56, Antona Kurinčiča od št. 65, Franca Uršiča, Ivana Volariča in Stankota Jermola, čeprav je vedel, da so vsi nedolžni.

Vsi naštetni so bili na podlagi omenjene pismene ovadbe in ustnega naznanila, katero je napravil Karel Volarič predpoldne 3. jan. osebno pri orožnikih v Kobaridu, aretirani in prepeljani v goriške zapore. Preiskava, ki se je na to vršila, je pa nepričakovano dognala, da je bil pisec anonimne (nepodpisane) ovadbe Karel Volarič. Ker je tudi ljudski glas na podlagi raznih obtežilnih dejstev označeval njega kot storilca in ovaduha, so bili zgoraj imenovani obtoženci po

Dr. Ivan Tavčar:

Cvetje v jeseni.

(Dalje.)

V gostilni pri Fortunovih sem dobil pismo, katero so mi pisali iz Ljubljane ter me opozarjali, da bi pisarna ne mogla dolgo več prenašati moje odsotnosti. Pri vstopu je Katinka prav sladko zagostolela: »Kako, da k nam nič ne prihajate, gospod doktor? Kaj smo se vam pa tako zamerili?« Vikala me je, zatorej sem bil prisiljen, da sem jo tudi vikal, kar se mi je zdelo silno zoprno.

Dekle je bilo še dosti dobre podobe, ali tičalo je v nekaki gosposki kočmajki, kateri se je kar videlo, da je bila za cenen denar kupljena pri Kajdetu v Loki. Tudi govorila je nekoliko po knjigi, prav po »Danici«, na katero so bili Fortunovi naročeni.

Ponovila je: »Kaj smo se vam zamerali? Gospod sodnik ostaja vselej pri nas, kadar prihaja na pravde sem gor. Kaj tisto! Dati imamo vsakemu kaj, kdor pride k nam, in naj je še tak gospod!?

Da jo potolažim: »Prinesite mi polič vina, gospodična Katinka! To vem, da točite dobro pijačo.«

»Gospodična« se je urno zasukala ter odhitela s poličem po vino. Ko je postavila polno steklenico pred me na mizo, je prisedla ter vprašala zadovoljno:

»A ni fletno pri nas?«

»Fletno,« ji odgovorim.

»Če naj se govori resnica, je daleč naokrog ni take gostilne. Sam sodnik to pravi, in ta pride daleč po svetu. To vam rečem, kjer so pravi ljudje, gre vse prav!«

»Dobro se vam godi, to je znano.«

Z ljubeznivim smehom me je pogledala. Pri tem se je to zoprno ženšče

nekako čudno sukalo s svojim gorajnim telesom, da sem moral opaziti, da ni slabo rejena v svoji kočmajki. — Vzkljnila je:

»Dobro pa že, dobro! Vsako leto nese oče v hranilnico in vsak otrok ima že svojo knjižico.«

»Boste pa veliko dote imeli?«

Na to vprašanje je komaj čakala: »Lehko rečem, da bo večja ko dota Presečnikovega dekleta.« Bila je prepričana, da me stvar zanima, zatorej je ponovila z nekim pomembnim naglasom: »Večja pa že, ko jo bo imela Presečnikova Meta!«

Zinem tjavendan:

»Se boste pa lahko omožili.«

»Lehko pa, lahko! So že vprašali, ta in oni! Seve, kar tako pa tudi ne grem!«

Na to baharijo nisem ničesar odgovoril. Ali Katra je dalje predla:

»Oče je že dobro storil, da me je pustil dve leti pri nunah. Tam sem se

štiritedenskem zaporu oproščeni, Karel Volarič pa aretiran.

Pri razpravi je Karel Volarič zanimal vsako krivdo. Bil je vpisan v sindikat in je bil vedno dober član. O vadaškega pisma on ni pisal.

Izvedenci so pa dognali, da je bilo zločesto pismo pisano od Volariča. Tudi so razne priče povedale, da je hotel obtoženec dobiti gostilniško koncesijo v Iderskem. Pristojna oblastva pa niso hotela dovoliti nove gostilne, ker stoje na stališču, da za Idersko zadostuje ena gostilna, katero ima obtoženčev brat Ivan. Obtožencu seveda to ni bilo po volji in se je večkrat izjavil, da vseeno hoče imeti gostilno, katero bo dobil z lepa ali z grda. Te svoje grožnje je večkrat ponovil in se je tudi samo iz tega vzroka, tako je vsaj rekel, vpisal v sindikat. Na podlagi vsega tega se je rodila opravičena sumnja, da je hotel obtoženec s svojo ovadbo očrniti in

pokopati svojega brata in priti na ta način do zaželjene gostilne. Zato pomazane slike, zato anonimna ovadba!

Nekatere priče, med njimi kobariški podbrigadir, so označile obtoženca kot človeka, ki ni rad delal, temveč je bil vedno okrog in je živel na plečah svojega brata.

Razprava, ki je trajala ves popoldan do pol osmih zvečer, je bila zelo živahna. Obtoženčeva zagovornika sta se ob zaključku — državni pravdnik je predlagal 4 leta ječe — trudila z veliko vnemo, da bi izrezala svojega varovanca. Slikala sta ga kot dobrega državljana in skušala omajati izpovedbe prič, od katerih se jima zdijo nekatere politično zelo malo zanesljive. Sodni dvor je pa spoznal obtoženca za krivega in ga je obsodil na 18 mesecev ječe. Radi odškodnine onim, ki so bili po krivici ovajeni in zaprti, se bo vršila posebna razprava.

PISMA ROJAKOV.

Cleveland, Ohio. — Tu pri nas sicer ne manjka čtiva, a le raje zvemo za domače vesti iz naših vasi. Zato se nam je »Novi list« brž priljubil.

Amerika je »suh« dežela. Vendar pa dobiš, kjer hočeš žganje, pravo brozgo in strup. Žal, da se tudi nekateri naši vdajajo alkoholu, ki jih spravi v prerani grob.

Delavske razmere niso prav rožne. Kdor ima delo, že še zasluži. Najslabše je za premogarje. Delajo 2 ali 3 dni na teden, pa se delo ustavi. Zato silijo vsi v mesta.

Slovenski katoličani v Ameriki se pripravljajo na slovenski katoliški shod, ki se bo vršil meseca julija v mestecu Lemontu pri Chicagu. Tam se bodo zbrali verni Slovenci iz vse širne Amerike in obnovili zvestobo Bogu in domu.

Matevž Tekavec, Jakob Gustinčič.

Asmara, Eritreja. — Tudi do sem je prišel lepi »Novi list«. Kot pozdrav iz daljne rodne vasi mi je bil. Ta pozdrav vračam iz srca!
D. I.

veliko naučila. Če bi prišla v mesto, bi me prav nič ne skrbelo, in gotovo je, da bi se vedela sukati. Postavite kako drugo teslo z Jelovega brda v Ljubljano, pa bo ko miš v mleku, ki si pomagati ne ve.«

Poglejte, pogledajte! Skromno se mi je odkrila ter me prepričala, da bo Katinka dobra gospodinja, postavi jo na kmete, postavi jo v mesto! Tedaj dvignem slučajno oči. Prav nič nisem čul, kdaj so se odprla vrata, in vendar je pri vratih stala moja Meta in zelo strupeno je zrla izpod čela. Zdelo se mi je, kakor da bi sveta Cecilija z Jelovega brda prav posebne strele spuščala na gospodično Katinko.

Oglasila se je kratko in ostro:

»Mati pravi, da pridi domov!«

Mehko se je vmešavala Katinka: »Do večerje ima še dosti časa.«

»Le pojdi!« Katri niti odgovora ni dala. Odšla je in, če me uho ni motilo, je zaprla precej trdo vrata za sabo.

Silla Piccola, Kalabrija. — Pozdrave pošiljajo vsem domačim delavci: Faletič Franc, Faletič Franc, ml., Šekli Leopold, Melinc Matija, vsi iz Livka; Miklavič Stanko in Uršič Janez iz Iderskega pri Kobaridu.

Turin. — Če morete, g. urednik, denite te vrstice v list. Kako sem bila sama v tem velikem mestu, ko nisem imela več časopisov! Za veliko noč sem pa dobila »Novi list« ko za piruhe. Še isti dan popoldne sem pa našla tu še dva rojaka. Sedaj se ne čutim več tako samo.
Roža Ambr.

Cogne pri Aosti. — Vsem v domovini pošiljamo rudarji iz Cogne najlepše pozdrave za ta lepi maj. Našim kmetom pa še posebej kličemo, naj le pridno obdelujejo polje, ker je to najbolj gotov »rudnik«. Pozdrav zlasti našim ožjim rojakom iz Loma, Kala, Lokovca in Sv. Lucije.

Reggio Emilia. — Železničar, doma iz Rožne doline pri Gorici, pošiljam pozdrave in pozivam vse tovariše, naj se zavzamejo za lepo čtivo v našem listu. Bodo lažje pozabili na 40 podobic raznih barv.

Katinka se je smejala: »Tako hodijo pri nas žene po svoje možel!«

Plačal sem. Zunaj je Meta čakala. Nekaj čas sva molče hodila, nato se je pa kar izlilo iz nje:

»Torej tako! Doma te čakamo! Večerja že stoji, in zavoljo tebe bom lačna in bo družina slabo jedla. Ves dan se pehamo ko živa živina, ti pa postopaš tukaj pri tem kolovratu« — to je veljalo gospodični Katinki — »in do Presečnikovih, ki smo vendar tvoji ljudje, kar pota več ne najdeš! Sram me je! In če češ vedeti, ti povem: te kój se sramujem in za tebe! Dobro, da oče še ni prišel v hišo. Kaj bi dejal, ko bi vedel! Tako sem huda!«

Lilo je naprej in rečem, da ne v posebno izbranih besedah. Izkušal sem jo pomiriti:

»Delal sem ves dan.«

»Nič!«

»Pismo mi je prinesel gospod Jakob.«

Vera in življenje.

Krščansko gledališče.

Na Angleškem je sloviti pisatelj Chesterton osnoval zvezo katoliških dramskih pisateljev. Zveza se bo trudila, da pride čim več v katoliškem duhu pisanih del na oder. Podobno zvezo imajo na Francoskem. Šteje že 380 članov.

Častni meč.

Francoski generali so poklonili svojemu tovarišu generalu Castelnau umetniško izdelan meč v spomin na generalove zmage v svetovni vojni pri mestu Nancyu. General Castelnau je tudi voditelj francoskih katolikov.

Svobodna znanost.

Na univerzo v Monakovo so pozvali slovečega slovstvenega kritika Nadlerja. Proti njegovemu imenovanju za profesorja so pa tovariši profesorji nastopili, češ, da je Nadler — katoličan.

Katoliška šola.

Pred kratkim je zborovalo na Dunaju avstrijsko Udruženje za katoliško šolo. Profesor dr. Kastner je imel predavanje »Čemu katoliško šolo?« »Ker zahtevamo,« tako odgovarja, »da najdragocenejši biser, dušo katoliškega otroka, izbrusi katoliški učitelj. Hočemo katoliško šolo, ker ta je šola, kjer imajo otroci in učitelji enake svetovne nazore in pojme o življenju.«

Ne ranite narodove duše!

Tako so pisali sv. stolici pred kratkim misijonarji iz Kitajske. Treba je, da se nauki katoliške cerkve prilagode svojstvu Kitajca, le potem bodo prodrli v njegovo dušo. Misijonarji so že začeli slikati Mater božjo v kitajskem oblačilu kot cesarico Tse-Hsi, ki je bila najbolj popularna vladarica. Izdali so katekizem čisto prikrojen (na zunaj seve) po kitajsko.

Naročite si „Družino!“

»Nič!«

»Če hodi gospod Jakob v to gostilno, bom smel vendar tudi jaz tja.«

»Nič!«

»Pišejo mi, da moram v kratkem v Ljubljano in da je dosti dela v pisarni.«

»Nič!«

»Če pa ni nič, pa naj bo nič!«

»Nič!«

Tako me je prignala do Presečnika in v jezi sva stopila v hišo.

Pri večerji je bila Meta še vedno jezna, kar je kazala s tem, da je imela rutico na glavi tako zavezano, da je zakrivala polovico obraza. Imeli smo »raševino« in največja skleda je bila napolnjena z njo. Imenitna je ta jed — moka in pšeno gosto skuhan — je sedaj tudi v pozabi, tiste dni pa smo jo imeli zelo v čisljih. Prava raševina pa je zahtevala, da je žlica stala pokoncu, če si jo zasadil vanjo. V sredi se ni smela pogrešati globoka jama,

Kaj nam z dežele pišejo?

S Krasa.

Godnje. — Širco so obiskali tatovi in mu odnesli 10 kokoši. Orožniki pridno iščejo lačne tatove.

Mačkovlje. — Prav radi bi bili povabili Pepota brez doma v našo vas za binkošti, a smili se nam, ker je iz Gorice k nam precej hoda. Pepo bi videl, kako je v nedeljo in ponedeljek norela naša mladina na plesu. Ni zadosti nedelja, še v ponedeljek je treba poskočiti, ko letina tako dobro kaže. Lansko leto smo po vasi nabirali podpise proti plesu, podeštati nam je ustregel in prepovedal ples. Škoda, da se letos ni nikdo zganil, saj stiska je še večja.

Kazlje. — Na vnebohod zvečer je umrl našemu cerkovniku Mackonu sin Jože, star 9 let. Družini izrekamo sožalje.

Sežana. — V našem kraju se že več časa opaža čudna in nič kaj prida navada pri gospodarstvu. Ko hišni gospodar obnemore in postane nesposoben za delo ali pa se hoče odkrižati gospodarskih skrbi, izroči gospodarstvo hčeri, oziroma zetu, ki pride Bog zna odkod. Domači morajo potem iti iz hiše po svetu s trebihom za kruhom in dostikrat pridejo, ko postanejo nesposobni za delo, v breme občini. — Pri letošnji procesiji na dan sv. Marka in na križev teden, je bila vdeležba prav nezatna. Posebno »brihtni« hočejo biti nekateri Orlečani, ki baje pravijo, da oni ne bodo hodili k procesiji za Sežance, sta umrla najstarejša moža v občini, in sicer Anton Jebačin in Franc Bezek, oba iz Sežane; dosegla sta visoka starost 86 let. Nanagloma je preminul v najlepših moških letih Franc Urbančič iz sežanskega Gradišča. Naj v miru počivajo!

Zgornji Kras. — Pri nas se je živina precej podražila, zato je tudi meso po mesnicah poskočilo. V krajih, kjer

je samo en mesar, lahko zvišuje cene mesu poljubno, drugače je pa tam, kjer sta dva, trije mesarji v vasi. — V Sežani n. pr. je meso po 8 lir kg. V vaseh pa, kjer je konkurenca kot n. pr. v Divači, Tomaju itd., je meso ceneje. Mi bomo podpirali malega mesarja, da ga večji ne uduši. V nasprotnem slučaju nas bodo večji pritiskali do kosti, kot so nas prej. Glave in noge so se cmarile po naših loncih, kar je bilo boljšega je pa romalo v Trst.

Avber. — V številki 8. našega lista smo objavili dopis, ki govori o nekem mlekarju. Pozneje smo se prepričali, da je dopisnik oseba iz Ponikev, ki trati čas, mesto da bi se lotil kaj bolj pametnega. **Uredništvo.**

Divača. — Iz divaške občine je odšlo okoli 20 fantov. Nič dobrega ne pišejo. Zasluzka je malo, denarja ne pošljejo nič. — Električno napeljujejo v Lokve, Naklo, Rodik in Divačo samo. Brkini ne dobijo moderne razsvetljave. Napeljava prihaja nekje od Razdrtega. — V nedeljo pred binkoštni je padala toča v Brkinih in vsej okolici, škoda je precej. Žito nam je pokvarila že zima. Pa smo preorali in posejali koruzo. Letos smo sadili nemški krompir. Zasluzka ni, drva prodajamo po ceni.

Iz Vipavske doline.

Šempas. — Popravljati se je začelo pokopališče. Bilo je že res potrebno. Delo je prevzel g. Vinko Štrukelj, zid. mojster iz Ozeljana. Domačini so hoteli, naj bi se poprava izvršila z robotami, a obč. predstojnik je bil drugačnega mnenja! Naj, da bo le! — Č. g. Štefan Kodermac, kaplan šempaski, je sedaj radi leve roke v bolnišnici v Gorici. Zdravnik mu je hotel odrezati srednji prst, a trdna narava je vse premagala. Upamo, da se v kratkem povrne v našo sredo.

Selo. — G. Ušaj je nekoč pisal o lepivnih pasovih za črešnje. Žal, da je le malo kmetovalcev sledilo njegovemu pozivu. Zato nam pa mali pedic vničuje. Čez par desetletij bomo že brez tega zgodnjega sadu. Enako je tudi pri breskvah. Le malo posestnikov jih škropi z raztopino modre galice. Sena bo bolj malo; zato bo cena goveji živini padla.

Planina pri Vipavi. — Na binkoštni ponedeljek je umrl 25 letni mladenič Anton Rešeta iz Gor. vasi. Pred osmimi dnevi smo ga videli še veselo ga med prijatelji. Rajnikovega 77 letnega očeta smo položili v grob komaj pred dvema mesecema. Naj počiva v miru! Ob tej bridki izgubi naj mater in sestro tolaži Bog. — V sredo 22. t. m. smo pokopali Alojzija Fakuča iz Dolenj. Imel je 62 let. Pred 7 leti ga je zadela kap. Položili so ga v posteljo, kjer je ves čas prestajal hude muke.

Vitovlje. — Na božjo pot k M. B. Vitovski je prihitelo o binkoštnih praznikih veliko število romarjev iz Vipavske doline in z bližnjih hribov. Na binkoštno nedeljo so napravili majniški romarski izlet k Marijinemu svetišču gojenci slov. Alojzijevišča v Gorici s svojimi voditelji. Po končani popoldanski službi božji so se pokrepčani v krčmi veselo pevajoč in vriskačjo vračali čez Sv. Mihael nazaj v Gorico. Drugi binkoštni praznik pa so prihiteli Marijine hčerke iz cele Vipavske doline — nekatere celo iz Budanj. Že dolgo časa ni Vitovsko Marijino svetišče sprejelo tolikanj romarjev kot letos. Obhajil je bilo okrog 700. Vse je bilo zadovoljno razun enega — vendar vzroka nezadovoljnosti ne moremo razodeti širši javnosti. Kljub temu pa zopet vabimo pobožne romarje za vnebovzetje t. j. 15. avgusta vnovič na Vitovlje.

Osek. — Na praznik sv. R. telesa popoldne smo blagoslovili dva nova kipa, in sicer presv. Srca Jezusovega in sv. Terezije Deteta Jez. za tuk. cerkev.

v katero je zčila gospodinja celo ponev masti in ocvirkov. Iz te jame se je zabela potem znova trosila, kakor se trosi gnoj s kupa na njivici.

Z veliko slastjo smo otepali tisti večer to vkusno raševino. Ali Meta je ostala pri slabi volji. Nikogar ni pogledala in z nikomer ni spregovorila. Samo če je opazila, da sem postrgal na meni odkazanem mestu, kar se je bilo tam natrosilo, je posegla s svojo žlico v jamo ter mi znova natrosila, da so se ocvirki kar gnetli.

To je parkrat storila, da sem bil kar ginjen nad to naivno ljubeznivostjo.

Drugega mnenja pa je bil Danijel. Zagrohotal se je: »Meta, pravica je za vse! Če boš tako krivično postopala, ti izpodkopljem jamo.«

Vrgla je žlico po mizi ter srdito zbežala. Danijel pa se je grohotal za njo. —

Nerodno je, nositi ves teden prah

po životu. Zatorej sva se bila z Danijelom zmenila, da se pojdeva po večerji kopat. Hlapče je odšlo, zaklicavši, da me počaka na vasi.

Ko sva se z Boštjanom nekaj časa razgovarjala, sem krenil za Danijelom. Pred vežo je lovila Liza vodo v škaaf, in takrat me je prešinila sladka misel.

»Liza,« sem zašepetal, »pripravi jo, pridem klicat!«

Ta pretkana ženska niti obraza ni zavihala, samo kratko se je zasmejala: »Glej, da prideš k pravemu oknu!« Kaj skupaj spraviti, na tem bolehate vse ženske, kmetice in gospe! Zatorej sem bil v svesti, da opravi Liza vse v redu.

Na vasi smo se — sedeč po plotovih — pogovarjali s fanti. Ti so naglašali, da sem prišel danes prvič na vas in da bo velik čudež, če me ne neso v vodo. Danijel jim je odsvetoval, češ da sem si na Gori čisto gotovo

pridobil pravico do fantovanja. Ta argument pa je zbrani družbi postal šele tedaj pristopen, ko sem se odkupil s precejšnjim zneskom. Nekaj so peli, nekaj so vriskali, nato so odšli k Fortunu, da spravijo v pijačo, kar so dobili od mene.

Z Danijelom sva se podala k Karlovščici. V tolmunu, kjer je imela Jera svoj dom, sva se skopala in oprala prah z glave in života. Voda je kar rezala. Na mrzlo vodo se je skliceval Danijel ter je hitro opravil. V resnici ga je vleklo k Fortunu, da bi ne zamudil svojega deleža pri pijači. Jaz sem še nekaj časa ostal, ker mi je mrzla voda jako ugajala.

Na Gori je udarilo polnoč, ko do svem pred Presečnikovo hišo. Ni bilo prav jasno, vendar je luna tuintam pogledovala izmed oblakov. Kadar se je to zgodilo, je bilo Boštjanovo domovje v luči skoraj kakor po dnevu. (Dalje.)

Iz Brd.

Kojsko. — Po dolgem času smo dobili toliko zaželjenega novega župnika v osebi preč. g. Franceta Kodriča. Ker je bil ravno ta dan prvi maj, se ni vršil slovesen sprejem. Težko bo seveda v začetku za njega, ker eno leto ni nihče oskrboval njive Gospodove. Ostala je nerazorana in v plevelu, zato bo treba mnogo dela in truda, predno se obdela. Pri tem delu se bo moral novi g. župnik mnogo truditi, potrpeti in se žrtvovati za pastirstvo zanemarjenih duš, ki so mu izročene. Upamo, da bo z zaupanjem v Boga počasi vse premagal.

Kojsko. — Naš dosedanji obč. komisar je postal podeštat. Na razne urade v občini je poslal okrožnico, v kateri poudarja, da hoče biti povsod strogo pravičen. — Dosedanji vodja občinskih matic g. Krmac in g.čna Lenardič sta odpuščena pri občini. Obe službi ima sedaj g. Alfonz Korsič iz Števerjana.

Kozana. — Na binkoštni ponedeljek smo imeli ples pri Cerku. Fantje niso hoteli iskati plesnega dovoljenja. Zato so ga preskrbeli v Vižah.

Šmartno. — V Šmartnem se imajo prav dobro! Kljub temu, da so časi tako resni, so v nedeljo dne 28. aprila na vse pretege in škripce plesali. — Čast pa Šmartencem, da vsaj oni niso plesa priredili, pač pa kojščanska godba.

Krasno. — Na praznik sv. Trojice smo imeli slovesnost srca Jezusovega. Pod slavoloki in mlaji se je vila popoldne ob štirih slovesna procesija s kipom presv. Srca iz Gradnega v Krasno. Kip je kupil g. Franc Obljubek. Domačini so prav hvaležni vsem čč. gospodom, ki so pri slovesnosti pomagali. — Od nas se je poslovil pater Viljem, ki se vrne zopet v samostan na Sv. goro. — Pri pobiranju razstreliva se je smrtno ponesrečil neki delavec iz Plavi. Težko je ranjen domačin Marinič Jožef, lahko pa Obljubek Jože.

Iz goriške okolice.

Orehovlje. — Srečen in lep dan smo doživeli Orehovci predzadnjo nedeljo. Obhajali smo obletnico posvetitve naše vasi presv. Srcu Jezusovemu. Ob deseti uri je bila slovesna sv. maša s prisrčnim govornikom o ljubezni božjega srca. — Ponovno se moramo pri tožiti radi občinskih luči. Sveti ena sama električna žarnica, pa še tista napol meži.

Iz Gor.

Zatolmin. — Od 2. aprila do 8. maja se je vršil pri nas mlekarstvo-sirarski tečaj. Vdeležilo se ga je 15 fantov. Poučevala sta strokovni učitelj Šavli in domači mlekar A. Perdih. Učenci so prejeli na koneu spričevala in še po 100 lir nagrade.

Libušnje. — Na vnebohod smo imeli redni občni zbor naše Kmečke posojilnice. Pri obč. zboru je bil potrjen

letni račun za 20. poslovno leto. Prometa je bilo zopet čez en milijon lir. Zanimalo me je posebno poročilo o 20-letnem delovanju: Posojilnica v vseh 20 letih ni potrebovala nikoli tuje kredita; vedno je izhajala z lastnim denarjem; posojilnica v vseh 20 letih ni imela niti ene tožbe za posojeni denar; posojilnica v vseh 20 letih ni niti vinarja zgubila s svojimi člani. — Po vojni je posojilnica v zvezi z zadrugo vojnih oškodovancev pomagala pozidati in popraviti vsa porušena in poškodovana poslopja, razun nekaterih, katerih lastniki so se poslužili raznih podjetij, zato še sedaj niso na čistem. Pet članov deluje že 20 let v načelnstvu, pa so bili vsi na novo izvoljeni. Dva člana sta tudi že 20 let v nadzorstvu. Posojilnica ima svoje člane samo v duhovniji. Čistega dobička je imela 20. poslovno leto pri enem milijonu prometa samo 478.46 lir. Pa ne mislite, da so odborniki mastno plačani; dvanajst odbornikov je imelo nagrad in potnin le 1000 lir. Izmed 170 gospodarjev, ki so v duhovniji, jamči 149 z vsem svojim premoženjem za vloge. Saj lahko jamčijo, ker pri takem poslovanju se sploh ni bati izgube. Ponosni smo, da imamo tak zavod posebno v današnjih hudih letinah v duhovniji. Kdor bi se pa drznil delati proti temu zavodu, bi bil največji sovražnik ljudstva in pravi zločinec.

Ravne pri Cerknem. — Po dolgem molku spet en glas. Praznovali smo 5. maja letni sejem sv. Filipa in Jakoba. Lep dan nam je Bog dal in pomladno solnce je privabilo mnogo okoličanov v našo vasico, ki je na Cerkljanskem nebu najbližja. Ali je tudi nebesom, je težko določiti. Isti dan je prišel naš živinozdravnik dr. Štemberger in imel — že prej napovedano — predavanje o poznavanju starosti živine po zobeh; kakšni morajo biti hlevi in še razne druge, sila koristne stvari nam je povedal. Zato mu bomo vedno hvaležni. Pa: harmonika ima sto piščalk — g. zdravnik kljub svoji jekleni narašvi — le eno. Zmagala je harmonika. Fantov je bilo le malo zraven. Saj jim nočemo kratiti poštenega veselja, malo odmora bi jim pa ne škodilo. G. živinozdravnik nam je obljubil še več lepih predavanj o gospodarstvu, ki pa bodo vrh Križa pri Orehovcu za vse okoličane.

Trnovo pri Kobaridu. — Beremo, kako je drugod s krmo. Pri nas pa nismo še tako na slabem. Tudi krompirja za seme smo prodali okoli 500 kvintalov. — V mlekarni smo omislili nove kotle. Sedaj je vse lepo snažno. — Od zavarovalnice za živino je odstopilo par udov, ker so se zbal stroškov, ko je bilo par nesreč. Prehiter strah tudi ni dober. — 11. maja smo pokopali najstarejšega vaščana, 85-letnega Antona Kranjca. — Podjetje Bertolisi dela lepo cesto skozi vas. Zaposlenih je tudi nekaj domačinov.

Drežnica. — Poročil se je 13. maja g. Anton Lišter iz Drežnice 41 z zvesto članico Marijine družbe Marijo Koren iz Drežnice 17. Mlademu paru

želimo obilo sreče in blagoslova. — Zasluzka ni nobenega in tako postopamo in čakamo boljših letin. Nekdaj smo si mislili napeljati električno razsvetljavo, če pa pojde tako naprej, še petrolejke ne bo treba.

Trenta. — Za binkoštno praznike so se priklatili k nam medvedčki. Od Mojstrovke sem so zagazili čez Vršič ali čez Luknjo. Pri zadnji hiši so pobrali prešička.

Avče. — V noči od 14. na 15. maja je pogorela Staničeva gostilna pri postaji. Domači so se zbudili, ko je bila hiša že v plamenih. Šli so brž klicat sosede v 10 minut oddaljeno vas. Posmoč je prišla prepozno. Streha se je bila že udrla. Pogorelo je vse. Upamo, da bo zavarovalnica na mestu! — Pri nas imamo že dolgo dva ubita zvonca. Tvrdba pravi, da so krivi pritrkovačci. Menda sta ubita zvonca kriva, da nekateri nedeljski ponočnjaki ne slišijo svetega jutra, marveč kar naprej razgrajajo. So tudi možje in fantje, ki jih zvon ne privabi v cerkev. Raje med mašo zunaj klepetajo.

Puštala. — Komaj 32 številčk šteje naša vasica, ki spada pod Čepovan. 172 duš nas je, pa število se vsled izseljevanja krči. Je li res treba proč? Izboljšajte svoje posestvo, kot so to storili dva ali trije, pa bodo naše žuljave roke tudi pri nas ustvarile Ameriko.

Šentviška gora. — Pretresljiva žalogra se je odigrala 12. maja krog osmih zvečer na Šentviški gori. Dvajsetletni mladenič Anton Pavšler si je pogljal kroglo v glavo. Poprej pa se je še privezal z vratom na neko drevo. Kaj je mirnega in tihega mladeniča gnalo v smrt? Domneva se, da je kriva temu nesrečna ljubezen.

Gor. Tribuša. — Dne 14. t. m. se je smrtno ponesrečil g. Jan Matija, posestnik, v starosti 67 let. Zjutraj je odšel kakor po navadi pogledat po polju, da je svojim številnim otrokom določil delo za isti dan. Ker ga po par urah ni bilo nazaj, so ga začeli iskati. Ob dveh popoldan ga otroci najdejo. Oj grozal! Oče leži prevrnjen čez skalo na obrazu: mrtev. Dogodek so takoj naznanili orožnikom v Čepovanu. G. brigadir je ugotovil, da je na mestu padel in ostal mrtev, kar je dokazovalo tudi to, da je pokojni še vedno držal v roki mladike, za katere je med padcem popadel. Idoč po strmini proti gozdu je najbrž siromak zadel na dolgo odsekano vejo, ki ga je prijela za nogo, da je nesrečno padel skoraj navpično navzdol ter si razbil lobanjo. Ob drugi ostro odsekani veji pa si je prerezal žilo odvodnico pod vratom ter tako na mestu izkrvavel in umrl. Hud je bil udarec za uboge otroke, ki so pred dvema letoma zgubili ljubo mater, zdaj pa tako nepričakovano ljubega očeta. Rajni zapušča 12 otrok. Dva sta že prej umrla. Vsem izrekajo sosede svoje sožalje!

Sv. Lucija. — Običajni svetolucijski semenj na binkoštni ponedeljek je bil kljub slabemu vremenu še precej obiskan. Sicer jih je mnogo, ki

gredo zgolj iz radovednosti. — Ob desetih v cerkvi ne vem kaj bi hvalili: lepo binkoštno pridigo ali krasno petje. Orgel še nimajo, petje spremeljajo le s harmonijem. Ko bi imeli tudi drugod tako! Pridigo sem poslušal res z zanimanjem, obenem pa sem se jezil (bil sem namreč na koru) na neke fantaline v ozadju in po stopnicah, ki so nas s svojim glasnim govorenjem motili. — Ob enajstih dopoldne so imela dekleta stanovski shod. Ob treh pa fantje v cerkvi sv. Maura. Poleg domačinov je bilo tudi iz okoliških vasi fantov v častnem številu.

Iz tržaške okolice.

Kar zaporedoma se sliši o nesrečah. Pred kratkim se je v **Žavljah** zastrupilo 18-letno dekle radi nesrečne lju-bezni. Komaj so jo še utegnili prepe-ljati v bolnišnico in prevideti s sv. za-kramenti. — 18-letni Henrik Mikolič je šel s kolesom na sprehod po **Bar-kovljah**. Naenkrat se zaleti s kole-som ob kamen in trešči z lobanjo prav nesrečno ob tla. Fant je v veliki ne-varnosti. — Pri **Sv. Ivanu** je neki me-hanik hotel skočiti na tovorni avto-mobil. Pri skoku pa je tako nesrečno padel pod kolesa, da mu je obe nogi zmečkalo. — Podobna nesreča se je pripetila v **Ricmanjih** nekemu kame-narju. Pri delu v kamenolomu mu je zdrobilo eno nogo. Kako je človek še vedno premalo previden!

Št. Jakob (Trst). — 16. maja je umrla pri Sv. Jakobu po mučni bolezi ni gospa Milica Črnigoj, roj. Skrinjar. »Dobrotnica pri Sv. Jakobu je umrla«, tako je šel glas po bližnji okolici. Dva dni so se ljudje prihajali poslav-ljat od rajnice. S cvetjem so krsto kar zasuli. Šentjakobska cerkev je bi-la natrpana ljudi, ko je č. g. Škabar opravljal pogrebne molitve. — Zbo-gom, draga Milica, Bog Ti bodi plač-nik!

»Tržaško pogrebno društvo« pri Sv. Jakobu v Trstu naznanja svojim članom, da se novi društveni sedež nahaja na »stari policiji« Campo S. Giacomo št. 12.

Kontovel. — V nedeljo sem jo po dolgem času zopet enkrat urezal iz prašnega Trsta proti Kontovelu. Ob 10. uri sem stopil v čedno cerkvico. Lepo petje in orgle so mi vlile dušne-ga miru, ki si ga tako želi nervozni meščan. Nekaj pa mi ni dopadlo. V cerkvi sem videl povečini same žens-ke, moških nič. Ne otročad ne odrasla mladina ni imela mašnih buk-vic, vse je zijalo okoli po cerkvi in ča-kalo, kdaj bo konec sv. opravila.

Iz Istre.

Kubed. — 17. maja smo spremili k večnemu počitku 17-letno Olgo Jako-min. Skromno deklico je pobrala su-šica. — Pretečeno nedeljo so zabranili kratkokrilkam v cerkev; prav bi bilo, da bi pa tudi tiste može in fante, ki zunaj ostajajo, spodili noter. — Naša napajališča so potrebna, da jih kdo očisti; prav tako so tudi zvonik in naša pota potrebna popravila.

Z Brega. — Koliko nesreč! V So-cerku je znorel mlad mož in so ga morali oddati v umobolnico v Pulo. — 14. maja okrog poldne pa je elek-trični tok pod Borštom ubil 18-letne-ga mladeniča Valentina Zobca iz Bor-šta. Bil je iz revne družine, brez ma-tere, oče je že več mesecev v bolnišni-ci. Tisti dan je delal na njivi, ko mu je prišla nesrečna misel, da je splezal po železnem drogu, ki nosi 9 debelih bakrenih žic, po katerih se pretaka električni tok z napetostjo 25 tisoč vol-tov. Kar naenkrat se je zabliskalo in počilo in nesrečni mladenič je bil mr-tev. Vsa obleka je zgorela na njem, samo čevlji in kapa na glavi mu je ostala; bil je po vsem životu sežgan in tako je stal na drogu do drugega jutra, ko so ustavili tok, da so ga mo-gli vzeti doli. V par letih je to že tretji tak slučaj v naših krajih. — Te dni nas obiskuje kmetijski potovalni učitelj iz Trsta in nas poučuje, kako nam je ravnati s pozeblimi oljkami. Prav žalostno jih je videti sedaj vse osmojene in rujave sredi zelene nara-ve. Nekatero so začele polagoma po-ganjati, a za par let vseeno ne bo sadu.

Iz Kanalske doline.

Ukve. — Letos imamo prvič šmar-nice pri stranskem oltarju. Doslej namreč še nismo imeli posebnega Marijinega oltarja. Marijini družbi sta imeli svoje shode pri oltarju sv. Družine, ki je obenem veljal za druž-

benega. Za mesec majnik in za praz-nik Brezmadežne so pa dekleta glav-ni oltar spremenila v Marijinega. Če-ravno so šmarnice daljše kot druga leta, je vendar obisk za naše razmere dokaj zadovoljiv.

Žabnice. — (Apostolstvo.) Nekaj novega in obenem močno razveselje-vega je »Apostolstvo mož in fantov«, h kateremu je pristopilo čez 20 mož in fantov, ki so prvo nedeljo v maju prvič združeno pristopili k mizi Gospodovi. To kaže, da nočejo vseh pravic v cerkvi le ženstvu pre-pustiti; to priča, da je možatost in fantovstvo najlepše takrat, kadar se odločno postavi Kristusu ob stran in hoče z mesečnim sv. obhajilom še drugim kazati pot. Veselo upamo, da se ta četa pomnoži.

(Družba krščanskih mater.) 5. t. m. je bil sprejem 31 članic v »Družbo kršč. mater in žen«. Že tako imamo lepo okrašeno cerkev za maj, a ta dan je bil praznično oblečen še družbeni oltar sv. Ane. Č. g. Češornja iz Ukev je imel pri tem lep vzpodbuden govor o sv. Moniki, družbeni zavetnici. Naj bi bilo to v blagoslov družinam!

(Prodaja lesa.) Z lesom nismo imeli ravno take sreče kakor v Ukvah ne-kateri, kjer je pa bil to tudi le izje-men slučaj. Sta namreč dva trgovca: eden pred drugim višata ceno, kar je prišlo Ukvanom čisto prav. Jim tudi privoščimo, ko slišimo, da vkljub te-žavam pričinja prevladovati upravi-čeno mnenje za zidavo nove cerkve.

Kaj se sliši po svetu.

Prelepi nageljni.

Neka priznana francoska igralka si je s svojimi nastopi osvojila srca že-nevskega občinstva. Kot je že stara reč, je imela vse polno oboževalcev. Prednost pa je dajala mlademu, bo-gatemu gospodu, ki je ob igralkinem slovesu iz Ženeve prišel na postajo z velikanskim šopom nageljnov.

»V Parizu,« je začel navdušeni obo-ževatelj, »imam brata, ki ima vplivne zveze pri vseh gledaliških ravnateljih. On vas bo pričakoval na postaji. Sicer vas bo pa že po šopku spoznal, ker on nad vse ljubi nageljne iz našega vrta.«

Res je v Parizu čakal na umetnico brat oboževalca iz Ženeve. Komaj je uzrl damo s prelepimi nageljni, je takoj začel hvaliti njo, brata, domači vrt v Ženevi, nad vse pa lepe cvetice, ki ga spominjajo rojstnega krova in mladih let, tako da mu je dama šopek darovala. Naslednje dni pa umetnica navdušenega gospoda kar nič več ni srečala. Šele po dolgem času je zvede-la, da se je v »prelepem šopku iz do-mačega vrta« skrivalo za več tisoč frankov najfinejših švicarskih vzmeti za ure. Te je ona nehote pomagala tihotapiti v Francijo.

To znajo!

Berlinčani so letos sklenili, da mo-rajó čim več tujcev privabiti v svoje mesto. Zategadelj so si izmislili vsa mogoča presenečenja. Višek letošnje-

ga pomladanskega tujskega prometa je kajpada gostovanje milanske »Sca-le« (opernega gledališča). Gostom je pa nemška prestolica pripravila še drugačna presenečenja. Greš n. pr. v restavracijo, zaželiš si rib. V kotu je velikanska steklena posoda z morskó vodo in ribami. Ti kar pokažeš ka-tero ribo bi rad jedel, lepa morská de-klica pljuske v posodo, vjame ribo in jo izroči višjemu natararju, ki jo slovesno nese v kuhinjo speč. Po ko-silu greš na pivo v mestno klet. Oj, saj to je cel muzej. Res, iz vseh muzejev so znesli semkaj stare grške in rimske kipe. Ti piješ iz svojega vrčka in ob-enem občuduješ — staro umetnost. Ko si si dušo privezal, greš malce na sprehod. »Pod lipami« (Unter den Linden) srečaš odprt potniški avto, notri sede resni, elegantni gospodje in vsak ima tablico s številko pod vra-tom. Kaj spet to pomeni? Pogledaš v vodniško knjižico in bereš, da so to najslavnejši pesniki, slikarji in igralci Nemčije, ki se tujcem razkazujejo in tako služijo povzdigi tujskega pro-meta.

Najnovejša ameriška.

Ameriški gradbeniki so prišli na najnovejšo misel. Nebotičnike bodo gradili brez oken. Svetlobo bodo da-jali posebni ultraviolečni žarki, za zrak bodo pa skrbeli mogočni ventila-torji. Oken pa za to nočejo, ker pri-haja noter slab zrak in prah s cest.

Po desetih letih.

Pred desetimi leti je bil od dunajskega sodišča obsojen na smrt orožnik Dujardin. Obtožen je bil, da je oropal in ubil nekega kmeta. Ovadbo je napravila žena umorjenega. Obsojeni Dujardin, čigar smrtna kazen je bila milostnim potom spremenjena v dosmrtno ječo, pa ni nikoli prenehal dokazovati svoje nedolžnosti. Po desetih letih se mu je posrečilo doseči obnovitev procesa in dokazati nedolžnost; bil je oproščen. Najbrže bo sedaj prišla pred sodnike ovaduhinja.

Kazen za pijanca.

Lojze Strun se je vracal iz Stične. Šel je mimo gostilne, na cesti pa je znanca prašal: »Ali daste kaj za žganje?« Kupili so mu pol litra špirta in Lojze ga je korajžno izpil. Nato so mu dali še pol litra in še eno osminko. S težavo je prišel domov, obležal, drugi dan pa so ga našli mrtvega.

Spomenik kulture.

Bogati ameriški milijonar Villiam Hope Harvey je sklenil zgraditi visoko piramido. Notri bodo posamezna nadstropja. V ta nadstropja bodo vzišli na posebnem papirju tiskane knjige. Notri bodo popisane vse znanosti, vse slovnice sedanjih jezikov, popisane bodo vse sedanje živali, rastline in iznajdbe. Na ta način se bodo lahko tisočletni potomci poučili o stanju kulture v XX. stoletju. Na to velikansko zamisel je prišel Harvey potom študija zgodovine, ki sporoča, koliko kulturnih pridobitev prejšnjih narodov se je že izgubilo.

Nesmisel postane pravilo.

Večkrat se dogodi, da se kakšna nesmiselna odredba spremeni v pravilo, ki se vleče skozi desetletja. Tako je tudi z dolžino osi med kolesi železniških voz. To je pa tako nastalo: Ceste na Angleškem so bile prav ozke; zato se je morala širina poštnih kočij, ko še ni bilo vlakov, prilagoditi cestam. Vrhovni poštni mojster je zato ukazal, da mora biti os med kolesi le 1372 milimetrov dolga. Ko je Jurij Stephenson izumil železnico, so privlekli stari predpis o 1372 milimetrih. Ta širina je pa bila le premajhna in zato so dovolili 1435 milimetrov širine. Pri tem je ostalo po večini še danes v vseh državah. Širšo razdaljo med obema tračnicama imata Španija in Portugalska ter nekatere republike v južni Ameriki.

Po sili poroka.

Oni dan se je neki škot oženil. Nevesta pa se je tik pred poroko skesala, ker je ženin neznansko debel. Zaroko so hoteli razdreti. Toda ženin ni mogel več potegniti prstana s prsta in nevesta se je vdala ter šla pred oltar.

Carjev dvojnik.

Kmet Nikita Zmucuk je tako podoben bivšemu carju Nikolaju II., katerega so boljševiki ubili, da se je med ukrajinskimi kmeti začel izdajati za pregnanega carja. Raztrosil je po Ukrajini vest, da je on car, ki beži pred boljševiki, in je organiziral ži-

vahno protiboljševiško gibanje. Lahkoverni kmetje so mu priskočili na pomoč tudi z denarjem in so mu zbrali večjo količino zlata za krono in žezlo. Prebrisani Zmucuk je zbral okrog sebe večje število »dvorjanov«, žensko pa, ki je z njim živela, je izdajal za veliko kneginjo Olgo. Godilo se mu je prav dobro, dokler ni prišla vlada na sled njegovemu početu. Zaprta je njega, njegovo ljubico in ves dvor. Sodišče je obsodilo sedaj njega, žensko in 4 njegove tovariše na smrt. Kakor car Nikolaj je tudi njegov dvojnik dočakal žalosten konec.

Diogenova modrost.

Diogen je bil znan grški modrijan. Svoje bridke resnice je vedno učil na kaj priprost in zgovoren način.

Nekoč je Atenec prašal Diogena, kdaj je najbolj primeren čas za kosi-
lo. »Če si premožen, kadar hočeš, če si

revež, kadar imaš,« mu odvrne Diogen.

Vidi Diogen slabega lokostrelca. Sede k tarči in pravi: »Tu sem najbolj varen.«

Diogen prosi zapravljevca, naj mu posodi deset zlatov. Zapravljevec se čudi, kako da prosi njega za zlate, druge pa le za drobiž. Diogen pa: »Pri drugih bom še večkrat lahko dobil, pri tebi pa ne vem.«

Ko pride v neko mesto, vidi Diogen, da so meščani iz baharije zgradili prav velika mestna vrata. Modrijan gre na trg in vpije na ves glas: »Meščani, zaprite vrata, da vam mesto ne uide.«

Modrijani so bili revni in slabo oblečeni. Neki mladenič je menil, da postane modrijan tudi on, če se slabo obleče. Diogen ga sreča in ustavi: »Prijatelj, skozi luknje tvojega plašča gleda tvoja domišljavost.«

Nove postave.

Varstvo cest in prometa.

(Konec.)

Postopanje pri prestopkih.

Kdor prezira zapovedi, prepovedi, ali katerikoli ukrep oblasti, mora plačati kazen 25 do 300 lir, če zakon ne določuje kaj drugega.

Policija.

Prestopke proti novemu cestnemu zakonu ugotavljajo naslednji uslužbenci:

1. Tehnični uradniki državnega cestnega oddelka (azienda autonoma della strada) in uradniki stavbinskega oddelka (Genio Civile);
2. uradniki glavnega nadzorstva nad železnicami, tramvaji in avtomobili;
3. uslužbenci občinskih in deželnih tehničnih uradov;
4. častniki, podčastniki in vojaki cestne milicije, ki je bila ustanovljena z zakonom 17. maja 1928. št. 1094;
5. častniki in agenti javne varnosti.

Sprava.

Proti osebi, ki se je pregrešila proti novemu cestnemu zakonu, se ustavi vsako nadaljnje kazensko postopanje, če je za zagrešeni prestopek določena samo denarna kazen do 200 lir, ako plača uslužbencu ali agentu 25 ali 10 lir; vodnik avtomobila mora plačati 25 lir, voznik 10 lir. Pešci morajo za slučaj prestopka plačati 5 lir, če se hočejo oprostiti nadaljnjega postopanja.

Zapisnik.

Če pa je sprava zaradi večje kazni nemogoča ali če ni prišlo do sprave, mora uslužbenec ali agent, ki je prestopek ugotovil, napraviti o njem zapisnik.

Zapisnik mora vsebovati naslednje podatke:

1. Dan in kraj, na katerem je bil zapisnik napravljen;
2. Ime, priimek, čin in bivališče uradnika, ki je zapisnik spisal;
3. Kraj, dan in uro, ko je bil prestopek ugotovljen;

4. Ime, priimek, kraj rojstva in bivališča osebe, ki je prestopek zagrešila;

5. Kratek opis dejanja, ki tvori prestopek;

6. Opis predmetov, s katerimi se je prestopek zagrešil;

7. Izjave osebe, ki je zagrešila prestopek, če zahteva, da morajo priti v zapisnik;

8. V zapisniku morajo biti označeni tudi vsi morebitni ukrepi proti osebi, ki je prestopek zagrešila.

Tekom treh dni, ko je prestopek ugotovil, mora uradnik izročiti zapisnik okrajnemu sodniku (pretorju). Prepis zapisnika mora uradnik dostaviti tudi lastniku ceste in prefektu.

Prostovoljno plačilo.

Če je določena za prestopek samo denarna kazen, naj si bo majhna ali velika, se je mogoče izogniti kazenskemu postopanju, predno je okrajni sodnik izdal obsodilni kazenski odlok, če se prostovoljno plača ena tretjina najvišje kazni, ki je za zagrešeni prestopek določena in vse stroške dotakratnega postopanja.

Tretjino najvišjega kazenskega zneska in stroške je treba plačati pri registrskem uradu ali če gre za prestopke proti občinskim pravilnikom, pri občinski blagajni. Račun za stroške se dobi v pisarni okrajnega sodnika.

Prostovoljno plačilo je mogoče tudi v slučajih, ko je dovoljena sprava.

Prostovoljno plačilo je pa treba izvršiti tekom enega meseca, odkar je bil izročen zapisnik.

Kdor pa hoče priti še bolj po ceni iz nesreče, naj plača tekom 48 ur, ko je dobil zapisnik o prestopku, eno šestino najvišje kazni, ki je določena za zagrešeni prestopek in vse stroške postopanja.

Sodnijska pristojnost.

O prestopkih proti cestnemu zakonu sodi vedno okrajni sodnik, ki izda ob koncu razprave kazenski odlok (decreto penale.)

V kazenskem odloku odredi lahko sodnik tudi izgubo licence; končno pa preklicke licence vedno le oblastvo, ki jo je izdalo.

Dokler ne bo objavljen novi kazenski zakon, ne sme okrajni sodnik določiti večje kazni od deset tisoč lir.

Odgovornost lastnika in voznika.

Vedno se predpostavlja, da je morebitno poškodbo na osehah in stvarih zakrivil voznik, dokler ne dokaže, da je storil vse, da bi se nesreča preprečila.

Če pride do nesreče in poškodbe radi pogrškov v sestavi in vzdrževanju vozila, se ni mogoče sklicevati na višjo silo.

Lastnik vozila je skupno (solidarno) z voznikom odgovoren za vsako škodo, če ne dokaže, da se je voznja izvršila proti njegovi volji; tudi v tem slučaju pa ostane še nadalje odgovoren za škodo, če to določuje državljanski (civilni) zakon.

Postopanje radi poškodbe oseb in stvari vsled vožnje po javnih cestah in javnih prostorih je treba uvesti pri pristojnem oblastvu tekom dveh mesecev po nesreči.

Pri prestopkih, ki se kaznujejo samo z denarno kaznijo, se lastnik vozila kaznuje z enako kaznijo ko voznik, če ne dokaže, da se je voznja izvršila proti njegovi volji. Plačati pa je lastnik dolžan le, če voznik ne more plačati. Če tudi lastnik ne more plačati kazni, se denarna kazen spremeni na podlagi kazenskega zakona v zaporno kazen, ki jo mora pretrpeti voznik.

Dvakratna kazen.

V teh le slučajih se lahko kazen podvoji:

1. Če se ponovi isti prestopki tekom enega leta;
2. Če se je kdo poslužil samovoljno tujega vozila;
3. Če je bil prestopki združen z zločinom;
4. Če se je kdo zoperstavljal uslužbencem, ki jim je poverjeno nadzovanje cest in prometa. V teh slučajih tudi ni dovoljena sprava ali prostovoljno plačilo ene tretjine ali šestine najvišje kazni.

Dolžnosti uradnika.

Ko gre za prestopke, ki se kaznujejo samo z denarno kaznijo in ko se je mogoče izogniti nadaljnjemu kazenskemu postopanju s prostovoljnim plačilom ene tretjine ali ene šestine, mora uradnik, ki je ugotovil prestopki, ali pa njegov urad dostaviti tekom enega meseca po prestopku oseb, ki je zagrešila prestopki in v določenih slučajih tudi lastniku vozila, prepis zapisnika o prestopku. Izvirni zapisnik pa mora takoj za tem, skupno s potrdilom, da je bil prizadeti stranki izročen prepis, predložiti okrajnemu sodniku. Če stranka ne plača tekom 48 ur ene šestine najvišje kazni ali pa tekom enega meseca po prejemu prepisa zapisnika ene tretjine največje kazni, izda okrajni sodnik po preteku enega meseca kazenski odlok.

Pooblastilo občinam.

Občine so pooblašene izdati na podlagi novega cestnega zakona pravilnike za promet vozov, živine, pešcev v notranjosti obljudenega okoliša. Pravilniki občine ne smejo nasprotovati cestnemu zakonu. Občinske pravilnike mora odobriti prefekt.

Postopanje pri prestopkih proti občinskimi pravilnikom je tako, kakor smo ga zgoraj opisali.

Radi pomanjkanja prostora moramo opustiti razlago novega zakona, v kolikor se tiče avtomobilov in podobnih vozil. Ob koncu opozarjamo še enkrat naše ljudi, naj izpolnjujejo točno predpise cestnega zakona, da ne bodo plačevali občutnih kazni. Že do sedaj jih je bilo veliko kaznovanih, ker so se pregrešili proti tem predpisom. Zakon se bo vsak dan strožje izvrševal. Za nadzorstvo cest in prometa je postavljena posebna cestna milicija, ki je pri izvrševanju novega zakona zelo stroga in natančna.

Zadruga in trgovska licenca.

Vprašanje: Ali so tudi zadruga dolžne predložiti županstvu trgovsko licenco za vsakoletno obnovitev in predložiti županstvu v ta namen kazenski list?

Odgovor: Vse zadruga, ki imajo posebno trgovsko licenco (tudi posojilnice) morajo predložiti vsako leto županstvu trgovsko licenco v pregled. Kazenski list pa morajo predložiti samo zakoniti predstavniki zadruga, torej zadružni predsedniki in ne vsi člani načelstva, kakor se je ponekod mislilo.

Za umnega gospodarja.

Gospodarski koledar za junij.

Davki: V dneh od 10. do 19. junija plačaj tretji obrok davkov. Ne smeš zaostati s plačilom, ker boš drugače plačal globo. Plača najlažje, kdor pravočasno plača.

V hiši: Ta mesec je mesec sv. Ivana. Očisti hišo in gospodarska poslopja, vse pajčevine in podobne nesnage. Široko odpri duri in okna, da pride božje solnce v prostore ter odžene od tam najrazličnejše bolezenske kali, predvsem jetike.

V kleti: pazi, da so sodi polni, ker se drugače razvije kan na površini vina in dobro vino se bo spreminjalo v vodo. Če nimaš manjše posode, kamor bi pretočil vino, potem pazi, da je prostor nad vinom v sodu vedno dobro zažveplan.

V hlevu: Čistost in zdrav zrak sta predpogoj za zdravo živino, zato čisti in prezračuj hlev. Kako naj živina uspeva, če mora živeti v smrdljivem zraku? Kako bi »uspeval« ti, zaprt v stranišču? Česar nočeš sam, ne delaj drugim. Posebno pazi na čistost v svinjnikih, ker sedaj nastopa čas rdečice. Ali si dal cepiti prešiče proti rdečici?

Pazi, da se ti živina ne prenaje sveže detelje, posebno ne vlažne in ugrete, ker se bo napenjalo. Če se ti žival napne, rabi trokar, če tega nimaš, zabodi nož v levi gladovi jami, in sicer navzdol. Ne zabadaaj na desni strani, ker vbodeš čreva.

V vrtu: moraš odstraniti plevel, ker je najhujši sovražnik zelenjave. Pridno zalivaj, a ne s premrzlo vodo, temveč če le mogoče z vodo, ki se je »umedila« v kaki luži ali orni. Zelenjavi mnogo koristi gnojnica, ki pa naj bo razredčena z vodo. Čista gnojnica je premočna in škodi. Če misliš zalivati, lahko še seješ fižol za stročje in grah. Enega in drugega boš imel, ko že davno ne bo tega sočivja na trgu. Pri paradiznikih čisti postranske poganjke, ker so navadno jalovi. Večkrat prime paradiznike tudi peronospora, podobna peronospori na trtah, proti kateri se tudi enako borimo, in sicer z raztopino modre galice in apna.

Obiščite

IX. Ljubljanski velesejem.

od 30. maja do 9. junija 1929.

Železniške olajšave: Na italijanskih železnicah 30%, na jugoslovanskih 50%.
Konzularni vizum jugoslovanski znižan na 12 lir za vse obiskovalce, ki naj si preskrbe pravočasno potni list za inozemstvo pri italijanskih oblastvih.

Izkaznice za navedene ugodnosti so naprodaj v Trstu pri „Publicità“ g. Čehovin, viale XX Settembre N.ro 65;

Idriji pri Venceslavu Helmichu;

Reki pri tvrdki „Mercur“, via G. Mameli 2

Gorici pri Av. Ravnik-u Via Barzellini 2;

Postojni: Menjalnica Prigoglio & Agosta, kolodvor.

Izkaznica stane 30 Din.

Tvornica tehtnic, uteži in mer Giuseppe Florenc & C.o

TRST via Vidali 9, tel. 84-03

z veliko izbero uteži, mer in tehtnic oblastveno odobrenih iz domačih in inozemskih tvornic.

Popravljamo najrazličnejše tehtnice po zelo nizkih cenah. Za dobo popravila damo tehtnice in uteži na razpolago brezplačno.

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

sprejema

od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU

via S. Lazzaro št. 23-II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

Darovi za birmo

izredno nizke cene,
velika izbora samo v

ZLATARNI F. BUDA

TRST - Corso Garibaldi 35

Na njivi: Žito je že visoko. Med njim je posebno letos zelo mnogo snetljivih klasov, katere moramo s škarjami odrezati in sežgati. Snetljivost vničimo, če zatremo snetljive klase, pozneje pred setvijo pa seme razkužimo. Kako se to napravi, sporočimo pravočasno. Koruza in krompir morata biti pravočasno opleta in osuta. Kdor ne dela, kdor ne rahlja zemlje, naj ne upa na dober pridelek. Istočasno lahko gnojimo s čilskim solitrom, katerega raztrosimo 1 kg na 100 m². Ali ste nasadili dovolj krmske pese? Kaj je z ohrovtom (vrzotami)? Huda bo predla jeseni in v zimi, če ne bo dovolj take zelenjave predvsem za molžno živino. Gnojnica je izborna gnojilo za krmsko peso in za ohrovt.

Na travniku: Ko začne trava cvesti, je najugodnejši trenutek za košnjo. Res da dobimo nekaj manj krme, zato pa je izborna, predvsem za mlado in molžno živino.

V vinogradu vničujte plevel, škropite in žveplajte pravočasno! Zavečajte se, da mora biti raztopina modre galice dobro pripravljena, kajti galica ni kriva, če slučajno osmoliš trte, temveč tvoja nemarnost pri prirejanju raztopine. Kako raztopino napravimo, bomo poročali prihodnjic. Preglejte trte, ki sicer močno ženejo, a nimajo zaroda; precepi jih. Poreži zmrznjenim trtam nad poganjkom zgornji suhi del; rano zamaži z 10% železnim vitriolom (na 10 litrov vode 1 kg železnega zelenega vitriola), poganjek pa priveži, da ti ga veter ne odloži.

V sadovnjaku zalij mlado sadno drevje z gnojnico. Gnojnica pa koristi obilno tudi odrastlemu sadnemu drevju, posebno takemu, ki v rasti že popušča. Predvsem pognoji onemu sadnemu drevju, katerega misliš jeseni pomladiti (glej knjigo »Sadjarstvo« od Gor. Moh. družbe). Mlado drevje naj bo privezano h kolu, ki pa naj ne sega v veje. Pazi na mlade poganjke posebno pri letošnjih cepičih. Obdaj jih z vejicami. Poškropi mlada drevca z 1% raztopino modre galice, ki bo vničila marsikatero glivično bolezen.

Semnji v prihodnjem tednu.

Nedelja 2. junija: Tolmin, Berseč, Herpelje. — Ponedeljek 3.: Št. Peter na Krasu, Sv. Križ pri Ajdovščini, Krmin, Bistrica. — Torek 4.: Duševlje. — Sobota 8.: Podgrad.

Izvoz črešenj v Nemčijo.

Zadnja leta, posebno lansko leto je Nemčija pokupila precej vagonov naših črešenj. Nemška vlada ni delala nobenih ovir. Letos pa je nemška vlada odredila, da mora biti od 4. junija naprej vsakemu prevozu črešenj priloženo posebno spričevalo, katerega izda deželni urad za zdravstvo rastlin. Iz spričevala mora biti razvidno, da niso črešnje napadene od črešnjeve muhe (Rhagoletis cerasi L.), ki povzroča črvičnost črešenj. Zgornja odredba bo lahko imela za posledico, da ne bodo pozne črešnje tako drage, kot kmetovalci upajo. Zgodnje črešnje in Vipavke (cepljenke) navadno niso črvice.

MALI OGLASI.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 liro. Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedena posebna »šifra«, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku na katerem je navedena »šifra«.

CEMENT prima »Udine« ali »Isonzo«, cementne cevi in dimnike, štedilnike, mreže za ograje, traverze in razno železino priporoča trgovina Repič v Ajdovščini.

DOMAČA VINA, namizna in sortirana, odaja po zmernih cenah Kmetijsko društvo v Vipavi.

ŠKROPILNICE najnovejšega sistema, žveplalnike, mehe, razpršilnike, kotle itd. dobite po najnižjih cenah pri Lebanu Alojziju, Gorica, via Morelli 15. Sprejema tudi vsa tozadevna popravila.

KRONE, srebro in zlato, kakor tudi staro zlato kupujem vedno po najvišjih cenah. Vsa popravila kar najhitreje. Moderna zlatarna, Corso Verdi 13 (Gorica, nasproti novemu Zelenjadnemu trgu).

NA PRODAJ je na Slapu pri Vipavi, hiša s posestvom, vse v najboljšem stanju. Več pove I. Štekar, Slap (Slappe-Zorzi, p. Vipacco).

ODDAM trafiko eventualno trgovino jestvin s stanovanjem po zelo ugodnih pogojih. Gorica, via Faveti 17.

IZUČEN ČEVLJAR, dvajsetleten, želi mesta pri mojstru v mestu ali na deželi. Naslov pri upravi.

MLINAR išče službe. Razume se na vsa popravila v mlinu. Naslov pri upravi.

RABIM UČENCA za krojaško obrt, Kaltnekar, Podmelec 82 (Piedimelze).

FANTA, zdravega in pridnega, poštenih staršev, sprejemem v izučbo pekovske obrti. Zagotovim tečno hrano in pravično ravnanje. Naslov pri upravi.

DEKLO pridno, poštene družine, okoli 25 let staro, večšo hišnega in poljskega dela, išče J. Marmolja, Miren (Gorica).

GLASOVIR dobro ohranjen prodam po nizki ceni. Trst, via Udine 18, vrata 16.

TRGOVSKA POMOČNICA, 21 let stara, z večletno prakso v trgovini z mešanim blagom, večša slovenskega in italijanskega jezika, išče službe tudi na deželi. Naslov pri upravi.

MLEKARSKÉ POTREBŠČINE, posnemalnike »Diabolo«, Gerberjeve aparate za preizkušanje mleka KUPITE V TRGOVINI Kovčič Joisp, Idrija pri Bači.

NOVA ZALOGA pohištva, lastna delavnica v Solkanu. Sprejemam vsakovrstna haročila. G. Jug, Gorica, via Rastello 37.

POHISTVO nudi širom naše dežele znano industrija pohištva, Štefan Gomišček, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

GOSTILNO oddam v najem na prometnem kraju in blizu mesnice. Naslov pove uprava.

TROPINOVEC pristni, dobite vedno v vsaki množini pri »Zadružni žganjekuhii« v Dornbergu.

Kmečka posojilnica v Volčah vabi na

redni občni zbor,

ki se bo vršil dne 9. junija 1929 ob 3. uri pop. v uradnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročila, 2. Odobritev računskega zaključka za leto 1928. *Načelstvo.*

VABILO

na občni zbor posojilnice na Šentviški gori,

ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija ob 3. uri v župnišču.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev letnega računa za l. 1928.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Predlogi in slučajnosti. *Načelstvo.*

VABILO

Ljudska posojilnica v Otaležu vabi na

redni občni zbor,

ki se bo vršil dne 9. junija takoj po sv. maši v pisarni posojilnice.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora,
2. potrditev rač. zaključka za l. 1928;
3. prememba pravil;
4. volitev načelstva in nadzorstva;
5. slučajnosti; *Načelstvo.*

ZDRAVNIK

dr. LOJZE SIMONITI

bivši asistent goriške bolnišnice

sprejema

vsak dan od 10 — 12 in od 3 — 5.

GORICA

Plazza Vittoria 22/II (Travnik)

ZAHVALA.

V Gospodu je mirno zaspal 17. t. m. naš do-
bri oče

PETER SKOK

v 75. letu svoje starosti.

Zahvaljujemo se vsem, ki so ga tolažili v težki boleznii. Predvsem se zahvaljujemo preč. g. župniku za duhovno pomoč. Zahvaljujemo se vsem, ki so spremili v tako obilnem številu nepozabnega očeta na zadnji poti. Bog vsem plačaj!

Lokve pri Gorici, 18. maja 1929.

Družina Skok.

Novi dohodi

S. LEVI

TRST - Via S. Lazzaro 9

PRILIKA! Prodajamo po izredni ceni:

Odrezek 1/2 m jajčje kože (pelle uovo) L — 75
Madapolan »Credo« m po » 2.20
Platno »Madonna«, močno m po . . . » 2.80
Platno »Dovlas m po » 3.—
Platno »Macco«, fino m po » 3.50
Platno za rjuhe, visoko 150 cm od
L 4.50 naprej
Svila, bela za obleke po » 4.—
Pdalna svila v barvah po » 4.50
Mušlin volneni v vseh barvah » 9.—
Satin, črn, visok 140 cm prvovrsten po » 6.80
Pregrinjala posteljna » 19.—
Pregrinjala posteljna za 2 osebi . . . » 35.—
»Alpagas« za obleke m po » 4.50
»Borgo« za hlače od L 5.90 naprej
»Popeline« za srajce prvovrsten . . . » 4.50
Blago volneno za moške obleke od
L 16.— naprej.

Nogavice, maje, kuhinjske cunje, brisače, navadne in gobaste, robce in vse druge predmete v bogati izbiri po izrednih cenah.

Trg kmečkih pridelkov.

Cene na debelo v lirah za kg.

Gorica 28. maja: šparglji (65 q) po 1.80 do 2 liri, Gredo v Trst, v Avstrijo, na Češko, nekaj v Nemčijo. Grah (nad 100 q) po 1 do 1.20 lir. Gre v Avstrijo in na Češko. Črešenj je bilo na trgu nad 500 q: zgodnje po 1.30 do 1.60, cepljenke (vipavske) po 2.50, črnice po 2.80 do 3 lire. Okoli 200 q črešenj so pokupili za žveplanje, Dunaj pokupi dnevno 80 do 150, Praga okoli 100 q, en vagon črešenj je šel na Poljsko. Nemčija sedaj še ne kupuje naših črešenj, ker se zanima predvsem za poznejše in trde.

Trst 28. maja: Črešnje po 2.20 lir za kg.

Carina na pšenico povišana.

Z veljavo od 25. maja t. l. je bila povišana uvozna carina od 100 kg pšenice in bele koruze na 14, pšenične in bele koruzne moke na 20.30, otrobov na 25.50, testenin, kruha in biškotov na 26 zlatih lir. Ker je vrednost ene zlate lire 3,67 navadnih lir, znaša sedaj carina na pšenico 51.38 navadnih lir.

Povišanje uvozne carine je utemeljeno v padanju pšeničnih cen na svetovnem trgu, predvsem v Ameriki ter v zlih posledicah, ki bi jih imele preizkuse cene za italijanske kmetovalce. Pisali smo že, da je bila lanska pšenična letina v splošnem zelo dobra in po dosežanjih ugotovitvah bo ostalo v Ameriki (Zedinjene države in Kanada) ob novi žetvi nad 100 milijonov kvintalov neprodane lanske pšenice. Vrh tega izgleda, da ne bo letošnja žetev nič slabša od lanske in računajo, da bodo letos pridelali nadaljnih 100 milijonov kvintalov pšenice več, kot je človeštvo porabi. Skupaj bi torej preostajalo 200 milijonov kvintalov. Kam s to pšenico?

Zato se skušajo veliki trgovci s pšenico rešiti velikih zalog in so jo začeli prodajati po vsaki ceni. Na borzi v New Yorku so prodajali prejšnji teden bushel pšenice po 1 dolar, kar pomeni po naše 70 lir za kvintal.

Umljivo je, da bi tako nizke cene znižale ceno tudi v Italiji in kmetovalcem se ne bi več izplačalo sejanje pšenice, če ne bi bilo tu zaščitne carine. Ker stane pšenica v Ameriki 70 do 75 lir, sedanja uvozna carina 51.38 lir in prevozní stroški 10 do 20 lir za kvintal, bi stala danes ameriška pšenica v Genovi vsaj 140 lir. S povišano carino je torej zajamčena kmetovalcem dosedanja cena pšenici, ki znaša 130 do 140 lir za kvintal. Ta cena mora biti zadostno bodrilo za uspešno nadaljevanje »žitne bitke«.

Naše zdravilne rastline.

Naše ozemlje je zelo bogato na zdravilnih rastlinah in zeliščih, po katerih je veliko povpraševanje. Naša dolžnost je, da izrabimo vse, kar nam narava nudi, posebno ker bo imel korist od zbiranja zdravilnih rastlin in zelišč vsak posameznik, ki jih bo zbiral, posredno korist pa tudi skupnost, to je dežela.

NOVA

GORICA, Koren (Piazza E. d'Amicis) štev. 1

trgovina čevljev

domačega in tvorniškega izdelka najrazličnejših vrst

Trpežno blago po najnižjih cenah.

Prepričajte se sami!

GREGORIČ & URŠIČ**VABILO****na redni občni zbor**

„Kmečke posojilnice v Šempolaju“, ki se bo vršil v nedeljo dne 16. junija t. l. ob 11. uri dopoldne v vikarišcu z naslednjim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1928.
3. Sklepanje o pristopu k novi združni zvezi v Trstu.
4. Slučajnosti.

V slučaju nesklepčnosti se bo vršil pol ure pozneje na istem mestu in z istim dnevnim redom, drug občni zbor veljavno sklepajoč ne glede na število navzočih članov. Načelstvo.

Skrbne gospodinje in krčmarice!

Velikanska znižanja! Po naravnost smešnih cenah razprodajamo raznovrstno kuhinjsko posodo in druge hišne potrebščine.

Trst, via Carducci 3
(nasproti bivše vojašnice.)

„Al buon mercato“

TRST — Via Arcata 16 — TRST

Velika zaloga moških in deških oblik. — Izbera najnovejših flanelastih hlač, delavskih oblik in posameznih hlač in jopičev.

Se govori slovenski. Gene zelo ugodne.

TOVARNIŠKE CENE!

PELKARA

POTREBŠČINE

za

kovate, mehanike
in mizarje
samo pri

PELLER, KAHAN & C.

d. z o. z.

Trsti, Via S. Nicolò št. 12

Lastna skladišča v prosti tuki
TOVARNA REMEČNEID - NEMČIJA

Prvovrstna, zajamčena kvaliteta.

GRADEŽ**PENSIONE LYDIA**

Izborna kuhinja, v bližini obale, zmerne cene. Vprašajte za pogoje. Dopisujemo slovenski.

Varujte
svoj zaklad!

Vsi otroci od 2 do 6 let so podvrženi neprebavi in črevesnemu zapečenju.

So to sicer majhne bolezni ki pa imajo večkrat hude posledice.

Varujte zdravje vaših otrok in dajte jim tu pa tam čistilni bonbon ARRIBA.

ARRIBA ima izboren okus in očisti res dobro. Ne pozna ne gnusa ne bolečin.

L 0-50
komad

ARRIBA
CISTILNI ČOKOLADNI BONBON

Napravljene obleke, površniki, za odrasle, mladeniče in otroke.

Najnovejše sezonske posebnosti prvovrstnega reza, izbornega blaga, nespremenljivih barv in modernih črtežev.

Cene prvega vira.

„ALLE GRANDI FABBRICHE“
TRST - Corso Garibaldi št. 10 - Telef. 79-35

Ogromna zaloga angleškega blaga, domačega črnega in črtanega sukna, Gaberden, Covercoats in Doubl za površnike. — Najfinejša črna sukna za obleke pri sprejemih, v žalosti i. t. d.

Sprejemamo naročila na mero in jih izgotavljamo v prvovrstni

lastni krojačnici,

ki se nahaja v I. nadstropju istega poslopja.

Ročno delo

Blago, ki ne ugaja zamenjamo ali pa vrnemo denar.

Predvsem povprašuje trgovina po cvetih arnike, lipovem cvetju, bezgovem cvetju, listih volčje črešnje (bezladona), koreninah lisjaka ali omeja (pesje zelje = akonit), koreninah košutnika (enzijan, lecjen) itd. itd.

Pri zbiranju pa moramo paziti, da rastlin popolnoma ne uničimo, zato ne smemo izropati narave cvetličnih krasot. Zbirati moramo smotreno.

Paziti moramo tudi na sušenje zdravilnih rastlin. Sušenje cvetja in listov se mora izvršiti v senci in ne na solncu, ker spremene listi in cvetovi na solncu naravno barvo. Korenine pa sušimo na solncu, da se prej posuše.

Na vsak način morajo biti listi, korenine in cvetovi dobro suhi, preden jih spravimo v vreče. Če je blago še vlažno, se zelo rado ugreje in splesni, kar zelo potlači vrednost.

Pri zbiranju in sušenju zdravilnih rastlin je sicer potrebna pazljivost, katere se pa lahko prav kmalu vsakdo priuči. Za zbiranje so najbolj pripravne ženske, pa tudi otroci se hitro privadijo. Marsikatera ubožna družina lahko najde pri zbiranju zdravilnih rastlin lep stranski zaslužek. Zato pa izrabimo, kar nam priroda nudi!

Gnojite koruzi!

Koruzi potrebuje v svoji mladosti kmetovalčeve pomoči, drugače ni upati na zadovoljiv pridelek. Najboljša pomoč je gnojenje s čilskim solitrom, in sicer v dveh obrokih: prvič takoj ob setvi, drugič pri okopavanju. Vsakokrat raztrosimo na vsakih 100 kvadr. metrov po 1/2 do 1 kg čilskega solitra, in sicer ob setvi v bližino semen, pri okopavanju pa par prstov od stebela.

Kdor je opustil gnojenje ob setvi, naj ga ne opusti pri pletvi, oziroma okopavanju.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 47: Ali je mogoče prisiliti posestnike, ki uživajo občinsko cesto, da pomagajo pri vzdrževanju iste?

Odgovor: Občinski načelnik (podestà ali obč. komisar) ima pravico prisiliti vse posestnike, ki rabijo obč. cesto, da jo na en ali drugi način skupno vzdržujejo. Če se cesta ne vzdržuje iz sredstev obč. blagajne, obč. načelnik lahko odredi, da jo morajo vzdrževati z roboto. Pravično je, da se robota med posestnike razdeli po večji ali manjši koristi in rabi ceste.

Vprašanje št. 48: Kako bo s tistimi zakonci, ki so se do sedaj poročili civilno in se ne mislijo tudi cerkveno poročiti? Ali imajo, oziroma bodo imeli po novem stanju kake neprilike?

Odgovor: Zakon ostane še nadalje pred državno oblastjo veljaven.

Vprašanje št. 49: Koliko časa bo moral služiti pod orožjem mladenič, rojen 1. 1906., potrjen v četrtem letu nabora?

Odgovor: 18 mesecev, če nima drugače pravice na krajšo službeno dobo.

Vprašanje št. 50: Na skupnem pašniku se pase tudi neka kobila, ki je nevarna živini drugih in tudi pastirjem ter je že lansko leto nekoga poškodovala. Kako naj prisilimo lastnika kobile, da jo odstrani s skupnega pašnika?

Odgovor: Prisiliti ga ne morete, edino pregovorite ga lahko. Lastnik take kobile mora

Trgovske sotrudnice

SPREJME

pod ugodnimi pogoji

manufakturna veletrgovina

VINCENCA SKRET SINOVI

Bistrica (Villa del Nevoso)
in Postojna.

Gostilna „Alle Corriere“

v Trstu via Romagna N. 4 (tik Caffè Fabris)
Domača kuhinja. Izborna vipavsko in istrsko vino ter kraški teran. Postajališče potn. avtomobilov in shajališče ljudi z dežele. Uljudno se priporočata
STRANCAR in PERIC

Zobozdravniški ambulatorij

TRST - - Via delle Sette Fontane 6.
Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Našim ljudem z dežele poseben popust za potne stroške. Govori se slovenski. — Delo zajamčeno! — Odprto od 9—13 in od 15—19. Ob nedeljah od 10—12.

V ZNANI MANIFAKTURNI TRGOVINI

ROMEO CIPRIANI — TRST —

PIAZZA GOLDONI 12

najdete vse potrebno za pomladansko in poletno sezono ter tudi vso izbero za

BIRMO

Ortopedični zavod A. ZECCHI

TURIN - via Roma 31, I. nadstr.

Aparat Zecchi zabranjuje napredovanje

KILE

Srčna zahvala dveh zakoncev iz Beneškega.

Gospa Salute in gospod Josip d'Alpaos, bivajoča v Garna d'Alpago, pokr. Belluno, nam pošiljata svoji fotografiji s pooblastilom, da lahko objavimo njuno zahvalo za blagodejno zdravstveno stanje, ki sta ga dosegla s posebnim aparatom ZECCHI, katerega lahko brezplačno poskušajo prizadete osebe - moški, ženske, otroci - pri priznanem ortopedu v naslednjih dneh v sledečih krajih:

Cerkno: sobota 1. junija v gostilni *Obid Pavla*.
Idrija: nedelja 2. junija v hotelu *Didič*.
Krmín: ponedeljek 3. junija v hotelu *Leon d'oro*.
Spilimbergo: torek 4. junija v hotelu *Stella d'oro*.
Maniago: sredi 5. junija v hotelu *Leon d'oro*.
Osoppo: četrtek 6. junija v hotelu *Nuovo*.
Gemona: petek 7. junija v hotelu *Stella d'oro*.
Casarsa: sobota 8. junija v hotelu *Leon d'oro*.
Čedad: nedelja 9. junija v hotelu *Trieste*.
Tolmezzo: ponedeljek 10. junija v hotelu *Posta*.
Villa Santina: torek 11. junija v hotelu *Piccotti*.
Pontebba: sredi 12. junija v hotelu *Pontebba*.
Červinjan: četrtek 13. junija v hotelu *Friuli*.

seveda plačati vso škodo, ki bi jo kobila naša pravila. Če ne bi hotel poravnati škode mirnim potom, je edino sredstvo tožba.

Vprašanje št. 51: Kaj določuje zakon o družinskem davku? Kateri člani družine zapadejo davku? Kako rekurirati proti krivičnemu obdačenju?

Odgovor: Čitajte koledar Goriške Mohorjske družbe za l. 1927. na strani 127. Tam dobite vsa potrebna pojasnila.

Vprašanje št. 52: Kje je društvo vojnih invalidov v Gorici? Ali je potrebno biti vpisan v društvo? Kakšne pomoči daje društvo?

Odgovor: Organizacija invalidov v Gorici ima svoj sedež v via Dante št. 12 (ob ljudskem vrtu). Nihče ni prisiljen, da je vpisan v društvo. Društvo posreduje za svoje člane v najrazličnejših zadevah.

Vprašanje št. 53: Ali smem v mojem, z žico ograjenem vinogradu napasti, poškodovati ali kam naznaniti tatu, ki bi kradel?

Odgovor: Poškodovati ga ne smete, lahko ga pa naznanite orožnikom.

Vprašanje št. 54: Ali imam lahko orožje, ne da bi za to znale oblasti?

Odgovor: Ne!

Vprašanje št. 55: Ali bi dobil orožni list, čeprav imam komaj 18 let?

Odgovor: Starost sama ni nikaka ovira za orožni list. Vložite prošnjo na kvesturo.

Vprašanje št. 56: Ali je kaj upanja, da bi bil za me kotichek med številom izseljencev, ki se lahko izsele v Zedinjene države?

Odgovor: Je zelo malo upanja, kar je kvota izseljencev iz Italije v Severno Ameriko zelo nizka in pridejo v poštev predvsem domači v Zedinjenih državah že naseljenih.

Vprašanje št. 57: Če so vode last mlinarjev, kar so bile po starem zakonu, ali velja tudi tukaj novi zakon, in sicer da so vode smatrane za javne. (Gre se za reko Bistrice-Timavo.)

Odgovor: Voda ni bila nikoli lastnina mlinarjev. Mlinarji so imeli na podlagi licence samo pravico izrabljati vodo za svojo mlinarsko obrt. Bistrice-Timavo spadajo gotovo med javne vode.

Vprašanje št. 58: Ali se plačuje italijanske mu invalidu pokojnina, če se izseli v inozemstvo, n. pr. v Jugoslavijo?

Odgovor: Po zakonu je dovoljeno izplačevati pokojnino tudi v inozemstvu. Na vsak način mora invalid napraviti na finančno ministrstvo prošnjo, da bi mu pokojnino izplačevalo v inozemstvu.

Vprašanje 59: Ali imajo vojni invalidi prednost pri raznih podjetjih?

Odgovor: Obstoji zakon, ki obvezuje podjetje, da mora sprejeti v delo na gotovo število delavcev tudi po enega invalida. Če je le mogoče, gredo oblastva in invalidna društva vojnim invalidom na roko pri iskanju službe in dela.

Vprašanje št. 60: Imam 3 mesece starega prešiča, ki ima po celem životu sivordečkaste pege in smatram, da so »gobe«. Drugače prešič prav rad je in izgleda zdrav. Kaj naj napravim?

Odgovor: Če so pege, potem niso gobe, ker so gobe vedno nabrekli, to je vzbočena mesta na koži.

Po opisu sklepamo, da je to pojav rdečice in zato čitajte dotično poglavje v knjigi »Kako zdravimo živino?«.

Prešiču pa bo koristilo, ako mu daste par žlic ricinovega olja, od zunaj ga pa dobro operete z milom in potem namažete z oljem.

Avtomobilna mehanična šola, državni patent zajamčen. Tečaji se stalno vršijo

Telefon 73-67.

TRST, via Imbriani 14

OSCAR CANARUTTO

zlatar - urar

Trst — via Imbriani 13 (prej via S. Giovanni)

Kupujem, prodajam in menjujem dragocenosti. Sprejemam v popravo vsakovrstne urarske predmete in vsa zlatarska dela.

Gospodinja, ki hoče prihraniti, mora kupovati pri

ALL'ECONOMIA FAMILIARE

TRST - Piazza Ponterosso 5

Tam bo našla prav gotovo zelo ugodne cene, in sicer:

Mussola za obieko	od L 1.90 naprej
Volneni mušlina vseh barv „ „	8.90 „
Plavina „ „ „ „	2.90 „
Perkali zajamčenih barv „ „	3.75 „
Bombaževina rumena težka „ „	2.20 „
bela, podobna	„
platu „ „	2.80 „
Jajčna koža (pelle ovo) „ „	2.90 „
Platno Madonna „ „	2.20 „
za rjuhe 150 cm. „ „	4.50 „
Zefir za srajce „ „	1.90 „
Rigadin (Borgo) za srajce in	„
halje „ „	2.90 „
Rigadin dvojna širokost	3.90 „
Plavina dvojna širokost	3.90 „
Blago za spodnje hlače	3.50 „
„ plašče	19. — „
Popelin za srajce	4.50 „
Narodna nošna	3.50 „
Svila fantazija	3.50 „
Obrisače različnih barv in	„
visokosti	1.90 „
Obrisače lanene za meter . „ „	2.90 „

Velika izbira ženskih in otroških nogavic, Posebnost: otroške majice, športne in moške poletne majice itd. itd.

Proučite naše cene in prepričali se boste.

PRI TVRDKI

DAVIDE CAVALIERO — TRST

Corso Garibaldi N. 5 Telefon št. 78-32. (Stara Barriera)

dobite po najnižjih cenah zelo bogato zalogo **IZGOTOVLJENIH OBLEK, ENOTNIH IN DVOJNIH OPRSNIKOV, FLANELASTIH HLAČ, TRENCH COAT, dežnih plaščev, površnikov in otroških oblek.**

Bogata izbira blaga na meter iz domačih in inozemskih tovaren.

LASTNA KROJARNICA

Govorimo tudi slovensko.

Resna postrežba!

ALLA FIDUCIA

TRST, Via Giuseppe Vidali 4.

Bogata izbira moških in otroških oblek. Velika zaloga hlač iz sukna in bombaževine. Cene ugodne.

Zobozdravnik

OPČINE

restavracija Simonič

četrtak — nedelja od 9. do 12. ure in pol.

Semena in rastline

najrazličnejših vrst

M. German

cvetličar

Trst - Via Roma 3

Telefon števil. 50-47, 75-87

Na zahtevo pošljem brezplačno splošni katalog (cenik) za l. 1929.

POVH ALOJZIJ

URAR in ZLATAR

Trst, Piazza Garibaldi I. nadstr.

Največja in najpriporočljivejša delavnica v Trstu

Kupuje krone in zlato
: Darila za birmo :

Cene in blago brez konkurencel

Valuta — tuji denar.

Dne 27. maja si dal ali dobil za:

1 dolar	19.07 lir
1 angl. funt	92.68 lir
100 dinarjev	33.50 lir
100 šilingov (avstr.)	268.75 lir
100 čeških kron	56.62 lir
100 nemških mark	455.50 lir
100 švic. frankov	368.— lir
100 franc. frankov	74.70 lir
100 belg. frankov	265.50 lir

Beneške obveznice 73.90; obveznice »Consolidato« 81.50.

Loterijske številke.

dne 25. maja 1929.

Bari	34	70	20	37	75
Florenca	85	60	65	64	78
Milan	35	8	66	39	76
Neapelj	35	9	19	83	78
Palermo	88	68	56	59	36
Rim	80	74	22	18	90
Turin	14	56	79	25	41
Benetke	90	27	39	75	6

OKRAJNA POSOJILNICA V KANALU.

Načelstvo sklicuje v smislu združnih pravil **svoj redni letni občni zbor** za dne 16. junija ob 2^{1/2} popoldne v svojih poslovnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za leto 1928.
4. Slučajnosti.

Ako bi ob določeni uri ne bilo navzočih zadostno število članov, se bo vršil eno uro pozneje z istim dnevnim redom nov občni zbor brez ozira na število vdeležencev.

VABILO

na redni občni zbor,

»Mlekarske zadruge v Trnovem«, ki se bo vršil v nedeljo, dne 2. junija ob 15. uri v prostorih mlekarne s sledečim

dnevnim redom:

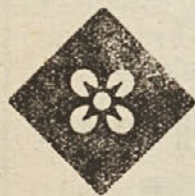
1. Čitanje in odobrenje zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje računskega zaključka za leto 1928.
5. Volitev načelstva in nadzorništva.
6. Slučajnosti.

Letni in končni računi, predlogi, ki se bodo stavili občnemu zboru in poročilo nadzorništva so od 22. maja 1929. naprej razpoloženi in jih združniki lahko pregledajo vsak dan ob uradnih urah.

Trnovo, 21. maja 1929.

Načelstvo.

Odlikovani zobozdravniški ambulatorij

R. BREZIGAR

sprejema

v GORICI
na TRAVNIKU 17/1.Odgovorni urednik: dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici
Riva Piazzutta šte. 18.**Naznanilo in zahvala.**

Tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljubljena mamica, soproga, svakinja

Milica Črnigoj,
roj. Skrinjar

po dolgi in mučni bolezni in po sprejetih sv. zakramentih v Gospodu zaspala dne 16. t. m. v Trstu, v 41. letu svoje starosti.

Izrekamo najiskrenejšo zahvalo čč. duhovščini, vsem bližnim in daljnim sorodnikom, prijateljem in sosedom, ki so jo spremljali na zadnji poti k sv. Ani, za sočutje in številne vence in cvetje. Srčna hoala tudi čč. sestram krizarkam za njih vstajno in požrtvovalno pomoč v času bolezni. Vsem: Bog stotero plačaj!

Priporočamo jo v molitev!

Trst, dne 18. maja 1929.

Zalujoči stariši Skrinjar, soprog Josip,
otroci Danči, Darinka, Vidka,
in družina Črnigoj.**Kmetovalci!**

Za nakup umetnih gnojil, modre galice in žvepla obrnite se na tvrdko

G. Carlotto,
GORICA, P. Cavour (Stolni trg) št. 3,

kjer boste našli skladišča vedno zalozena po najugodnejših cenah.

Zobozdravnik**dr. L. Mermolja**

sprejema

v Gorici
na Travniku 5-II.**Odlikovana tovarna****Anton Breščak, Gorica**

via Carducci št. 14

Največja zaloga pohištva na Goriškem. — Velikanska izbira posteljnjakov po ceni od 100 L naprej. Cene zelo zmerne!

Solidna in skrbna izdelava.LASTNA DELAVNICA
v Via Carlo Favetti št. 1 (prej via Vetturini št. 1)**Tvrška Teod. Hribar - Gorica**

CORSO G. VERDI št. 32

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh vrst posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

Josip Kerševani, Gorica

Piazza Cavour šte. 9

Zaloga šivalnih strojev, dvokoles, gramofonov, samokresov, pušk in vseh nadomestnih delov gorimenovanih predmetov.

Mehanična delavnica

Gorica - Piazza Cavour šte. 5

Bencin „Lampo“

Telefon št. 415, — — — Brzjavke: KERSEVANI, GORIZIA. CICLI E MACCHINE

NOVI list

1929 C 134/1929

070 (450 36=163 6)